

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Nordens Mythologi eller Sindbilled-Sprog historisk-poetisk udviklet og oplyst

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Nordens Mythologi eller Sindbilled-Sprog historisk-poetisk udviklet og oplyst", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 300. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1832_503A-txt-shoot-idm8712.pdf (tilgået 13. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Odin, Hæner og Löder.

Naar Man nævner *Odin* eller *Ovden*, *Vodæn*, *Vodan* og *Gvodan*, da er det unægtelig et Navn, der har en lignende Betydning for *Nörre-Leden* eller den *Östersöiske* Halv-Verden, som Navnene *Zeus* og *Jupiter* for den *Middellandske*, eller *Sönder-Leden*, og i visse Maader endnu mere, fordi baade *Gother*, *Angler* og *Normanner* var *Odins* Tilbedere. Naar Man derimod gaaer videre, forlader Historien og slaaer Leir i de blotte Mueligheders Land, da udvider Man derved ingenlunde *Odins-Riget*, men oplöser det, thi hvem der f. Ex. kan troe, at et Folk, der i *Livet* og den *Historiske Virkelighed* er saa forskielligt fra *Gother* og *Angler*, som *Indierne*, var dog, ligesaavel som disse, *Odins-Dyrkere*, fordi *Buddha* paa Papiret synes dem det Samme som *Odin*, de kan jo umuelig troe, at Anskuelsen og Dyrkelsen af denne Guddom enten er udsprunget af 301Folkenes Eiendommelighed eller har haft mindste Indflydelse paa deres *Liv* og *Skæbne*, og en Guddom, der allevegne hvor den nævnes, staaer fremmed og örkeslös, skal ikke rose af sin Ære. Saa vist derfor som en eiendommelig Aand besjælede og kraftig gestaltede de Nordiske Kæmpers Levnets-Löb, saa det blev kiendeligt selv fra deres, der laae dem anderledes nær end *Indiens* *Buddister*, og saavist som *Odin* er *Egen-Navnet* for denne Aand; saavist er det Tant med alle de Giætninger og Sammenligninger, som forudsætte, at *Odin* var ligesaa tomt et Navn for Nordens gamle Kæmper, som det er for Nutidens fleste Mythologer. Grunden ligger ogsaa aabenbar i det tomme, luftige Begreb om "Aand" som er vore Dages Ulykke, thi Ingen vil nægte at "*Odin*" er Navnet paa Gamle Nordens Aand, men de mene kun, at "Aand" igien betyder "*Vind*" og, naar saa var, blev *Odin* naturligviis ikke blot Eet med *Buddha* og *Zeus*, men med alle Guder, thi er end Navnene forskiellige, var *Vinden* dog den samme. Saameget er imidlertid vist, at Man hverken finder "*Aand*" eller "*Odin*" blandt *Vindens* Navne i *Alvis-Maal*, og at selv de Skjalde, der kunde fortjene Stik-Pillen, vilde blive rasende, naar Man ganske tört forsikkrede, at "*Aand*" i deres Mund og deres Vers betöd hverken meer eller mindre end "*Vind*," saa det er Noget, jeg ikke engang nænde at sige om *Thryms-Kvidens*, end sige da om *Völuspas Sanger*.

302Men hvad var da egentlig *Odin*, vil Man vel spørge, uden at ændse, at han var ligefuldt usigelig Meer end *Vind* eller *Soelskin*, om jeg end ikke kunde udtrykke det klarere, end at han var *Aanden* som begeistrede ei blot *Nordens Propheter* til at skabe hele den *Mythiske Verden*, ved hvis Ruiner vi maae studse, men begeistrede *Nordens Folke-Færd* gennem Aarhundreder til alle de store Bedrifter, hvis Virkning gaaer til Verdens Ende, og begeistrede endnu i det *Tolvte* og *Trettende* Aarhundrede Mange, med *Saxo* og *Snorro*, i det Mindste saameget, at vi i deres Böger har et Billede af vor Poetiske og Historiske Old-Tid, hvortil intet Hedning-Folk kan opvise Magen. Det er imidlertid nemt med eet *Ord* at sige hvad han var, da ikke blot *Vola* har lagt os *Ordet* i Munden, men hele *Odins* og hele Nordens Mythiske Historie gienlyder deraf, thi han var jo i alle Maader *Seier-Faderen* *sigfödr i *Völuspa*, *Grimners-Maal* og *Ægers-Gildet* C. U. I. 62. 176. III. 49. *Gylfe-Legen* p. 24., hvorfor ogsaa "*Seier-Guderne*" er *Asernes* *Kiendings-Navn**sigtivar i *Völuspa* og *Ravne-Galderet* C. U. I. 213. III. 45. *Skalda* 94., og det med *Rette*, som de eneste Hedning-Guder, hvis *Ragna-Roke* blev Overgangen til en Poetisk Opstandelse. Derfor kalder *Vola* ligesaavel *Odins-Hjemmet efter Ragna-Roke* *Seier-Vangen*, som *Snorro* beretter at *Asa-Manden* *Odin* boede i *Sigtun*, der 303netop er det Samme*sigtoftir og *sigtun* i *Völuspa* C.U. III. 53. *Eddas Fortale* p. 15. *Ynglinge-Saga* *Heimskringla* p. 10., og hvis det behövedes, kunde Man fylde mange Blade med *Tilnavne* for *Odin* og med *Asa-Kiendinger*, som dermed staae i *Forbindelse**Blot til Exempel vil jeg nævne *Asernes* *Tilnavn* af *Val-Guder* (*valtivar*) i *Völuspa* og *Odins* af *Sigtyr*, *Sigtryg* og *Sighöfund.*, men det behöves ikke, thi hvad der slaaer saaledes igiennem til alle *Sider*, behöver kun at peges paa for hvem der har tilsvarende *Öiesyn*, og *Andre* see dog *Intet*, ihvad Man saa gör.

Odin er altsaa Udtrykket for det levende, blandt Hedninger magelöse *Seiers-Haab*, der oprindelig besjælede Nordens Helte, og hvoraf alle deres store Bedrifter udsprang, som *Aserne* af *Odin*, og vi veed at dette *Seiers-Haab* ei forlod Kæmpen naar han segnede paa *Valen*, men fulgde ham til *Valhald*, hvor det var grundfæstet til *Ragna-Roke*, og hævede sig derfra paa *Lysalfe-Vinger* over sin egen Grav, som *Odins* *Bane-Tue* var, til *Gimle-Borgen* paa de evige Höie.

At nu denne *Seier-Fader* paa sin historisk-poetiske Vandring gennem Old-Tiden, fra *Ida-Sletten* til *Sigtun*, blev meer og meer til den æventyrlige *Seier-Herre*, vi finde i *Ynglinge-Saga*, det er saa ganske i sin Mythiske Orden, at Man derfor slet ikke behöver at giætte paa en skinbarlig Herre af det Navn, og *forsaavidt* den *Upsalske* *Odins* 304Fölgeskab og Bedrifter kun er en Omskrivning af *Völuspa* og *Grimners-Maal* i *Saga-Stil*, bliver det endog latterligt. Desuagtet kan Man nok have Grund til at sige, der paa en Maade har været *tre Odiner*, thi *Asa-Maalet*, *Bjarke-Maalet* og *Krage-Maalet* har naturligviis haft hver sin, og den Mellemste (*Mid-Odin*) har sagtens været skinbarlig nok, thi naar *Præste-Skabet* sætter sig i *Guddommens* Sted, da seer Man godt, Man har aandeligt Herskab, men opdager ogsaa efterhaanden det er kun *Giögleri* i Grunden.

Dog, herom paa sit Sted, thi vi maae vogte os for det förste Skridt ind i *Snegle-Huset*, hvortil de gamle og nye Mythologer have forvandlet *Odins-Borgen*, og det lykkes naturligviis bedst ved at begynde med *Völuspa*, og kun föie til af de senere Sange og Samlinger, hvad der vil passe, saa Resten gaaer til *Præsten*, til *Brage* hin Gamle og de *Islandske* *Saga-Mænd*.

Vi skulde nu vel begynde med *Skabelsen* af *Midgaard*, som *Vola* tillægger *Börre-Sönerne*, men da det

kun er de Nordiske Hedningers *Anskuelse*, ei deres *Afguder*, vi spørge om, saa kan deres Kosmogoni kun forsaavidt komme i Betragtning, som deres aandelige Egenheder maatte speile sig deri. Ligesaalidt nemlig som det kan høre til noget Menneskes Anskuelse, undtagen i Daare-Kisten, at han selv har skabt Verden, ligesaa lidt kan det høre 305til noget Folks, at Guderne, de selv har skabt, var deres og al Verdens Skabere, og selv Hedningernes *Over-Tro* gik derfor vel ingensteds videre i dette Stykke, end at tillægge Guderne saa megen Deel i Skabelsen, som der rimeligviis kunde komme paa *Menneske-Aandens* Part, naar det Hele paa en ubegribelig Maade havde fundet Kraft til at udvikle og ordne sig selv.

Nu at tale om *Beskedenhed*, hvor selv den mindste Anmasselse er stor nok, klinger vel lidt sært, men *forholdsviis* kan den dog godt finde Sted, og jo mere Hjerte der er i et Folk, des beskednere vil deres Guder ogsaa være, saa fra denne Side er det mærkeligt, at selv *Odin* i *Vafthrudners-Maal* hverken protesterer mod *Thussernes Første-Födsel*, eller giör Paastand paa at have skabt *Soel* og *Maane*, men nöies med den Roes, at høre til dem der skabde *Ny* og *Næde* **Vafthrudners-Maal* I. 14-18.. Hermed stemmer ogsaa de beröimte Vers i *Völuspa*:

I Arelds-Tiden,
Da Ymer leved,
Ei Sand eller Sö,
Ei svale Bölger,
Ei Himmel og Jord
Da Öiet saae,
Ei Græs paa Tue,
Kun Ginnung-Gab!

306Söinner af Börre
De Buer slog,
Som *Midgaard* danne
Til Mester-Værk,
I Solskin baded
Sig Steens-Gaard da,
Og Muld sig klædte
I Kjortel grøn!

Da Sönder-Porten
For Soel flöi op,
Maanes Veninde
Kom mægtig frem,
Værelser visse
Dog vidste hun ei,
Blivende Sted
Var ei Stjerner beredt,
Og Maane ei vidste
Hvor mægtig han var!

Paa Raadsherre-Stole
De Store da brat
Som Guder raadsloge,
Til Gaaden var löst;
Til Nat med sin Afkom
Da Navne de gav:
Morgen og Middag
Mörkning og Dugning;

Til Aars-Tider med *Völuspa C. U. III. 24-26, hvor det er besynderligt Man har prøvet Konster med "nótt" og "nidiom," da Man jo af *Gylfe-Legen* p. 11 veed, at *Dag* var *Nats* Sön med *Delling*. Parallellen til det förste Vers (trykt i "Die beiden ältesten Deutschen Gedichte" durch die Brüder *Grimm* 1812) synes virkelig at vise, at ogsaa Tydskerne engang har kiendt *Völuspa*!.

307Ogsaa med *Dvæрге-Skabelsen* havde Aserne, efter *Gylfe-Legen*, kun forsaavidt at giöre, som de gav dem *Mande-Vidd**Gylfe-Legen R. U. p. 13., og hvad Menneskerne angaaer, siger *Vola* selv, at Aserne fandt *Ask* og *Embla* vel hardtad magteslöse, uden Sands eller Samling, eller tækkeligt Udvotes, men *forefandt* dem dog allerede skabte, som det synes, af *Dvæрге-Hövdingerne* *Modsygner* og *Durin* *Völuspa C. U. III. 31-32, hvor jeg ikke kan skiönne rettere end at V. XV. hænger nöie sammen med V. X.. Naar Man nu ret vidste hvad hver af de tre Aser fik Ord for at have givet Stymperne, da vidste Man ogsaa, hvilken Idee, hvilken skulde forbindes med hver af Börre-Söinnerne, men kun det er klart, at *Odin* gav *Aand* og *Löder* gav *Ansigts-Farven* og i det Hele smukt Udseende, medens det bliver tvivlsomt, *hvad Hæner* egenlig gav. Dette er saameget ubehageligere, som *Hæner* er den gaadefuldeste Figur i *Gude-Kredsen*, thi hans Navn forekommer i ingen af

Sangene, undtagen i *Völuspa*, men der to Gange: først her ved Skabel sen, og siden *efter* Ragna-Roke, hvor det hedder, at han har hele Verden for sig og arver begge sine Brødre, nemlig *Odin* og *Löder* – *Völuspa* C. U. III. 54. 205, hvor Talen vel falder dunkel, naar Man ikke tør læse “bura” for “burir,” men hvor dog ingen anden Mening kan komme ud, end at *Hæner* raader for begge sine *Brødres Lod*. Efter Læse-Maaden “er burir byggia” (C. U. III. 205) kan ellers *Odins-Sønnerne Balder* og *Höder* menes, 308saa *Hæner* siges at raade for deres Boeliger, som Arv efter sine Brødre.. 308At nemlig *Hæner* og *Löder* er *Odins* Brødre, følger baade af Tanke-Gangen i *Völuspa*, og sees af *Gylfe-Legen*, hvor der udtrykkelig siges, det var *Börre-Sønnerne*, som skabte Menneskerne, saa *Ve* og *Vile* sættes der aabenbar for *Völuspas Hæner* og *Löder* – *Gylfe-Legen* p. 7. 10..

Sædvanlig antager Man nu, at *Hæner* gav Mennesket *Forstand*, og i *Gylfe-Legen* siges det tydelig, at den *Anden* af *Börre-Sønnerne* gav *Vidd* og *Rørelse*, men hos *Vola* er baade *Ordet* og dets Betydning tvivlsomme, og jeg giætter da paa *Sind* eller *Lykke*, saa der i sidste Tilfælde var taget Hensyn paa den *Lykke*, saavel Menneskerne som *Hæner* skulde have: at *overleve* Ragna-Roke, og i første Tilfælde paa den *Frygtsomhed* der ensteds tillægges *Hæner*, og som unægtelig er en af *Hoved-Bestanddelene* i *Menneske-Gemyttet* – *Ordet* hos *Vola* er nemlig enten “nód” eller “auð.” At *Hæner* er den *ræddeste* af alle *Aser* siges vel kun i *Billingen* af *Skjoldung-Saga* (*Fornaldar Sögur* I. 373), som ei er den bedste *Hjemmel*, men da han slet ikke kommer frem fra *Menneskets Skabelse* til *efter* Ragna-Roke, maa det vel dog findes rimeligt nok, at han er *krøbet* i et *Muse-Hul*..

Dog, det være hermed som det vil, saa kan jeg ikke bedre forklare mig den *Nordiske Tre-Kant* end ved: *Haabet*, *Frygten* og *Egen-Kiær309ligheden*, thi hos den egensindige *Aands-Kraft* maatte de to *Sidste* nødvendig tænkes ved *Siden* af det *Første*, og det er da i sin *Orden*, at *Odin* omsider i *Ragna-Roke*, skuffes i sit *Haab*, og *Löder* taber sig i sin *Egen-Kiærlighed*, medens derimod *Hæner* finder sin *bange Ahnelse* stadfæstet. Det er da ogsaa i sin *Orden*, at *Odin* giver Mennesket *Aand*, thi *Udödeligheds-Haabet* er jo *Aanden* hos *Nordens Kæmper*, som hos deres *Guder*, at *Hæner* giver dem den *lønlige Frygt*, som boer i *Hjerte-Dybet* hos de *djærveste Helte*, naar ikke *Gimle-Haabet* uddriver den, og at *Löder* gav *Kæmperne* deres *skiønne*, *majestætisk-rolige Udseende*; thi ligesom det er *Egen-Kiærligheden* der sætter *Farve* paa *Alt*, saaledes er den ogsaa hos *Overtrædere* *Fader* til det *Mod* og den *Selv-Tillid*, der naturlig speiler sig i *Kæmpe-Öiet*. Hermed stemme ogsaa de *nyere Navne* paa *Odins Brødre*, thi “*Ve*” (beslægtet med “*vie* og *ind-vie*”) betyder jo *hellig Sky*, og “*Vile*” (beslægtet med “*Vild*” og med “*Villie*” i alle *Nordiske Mund-Arter*) betegner det *Egen-Kiærlige* – i *Angel-Sachsisk* er “*vil*” derfor i mange *Sammensætninger*, som i “*vil-sið* og *vil-gesipas*” *Udtryk* for det som *behager*, som Man har *god Villie* til, og det *Samme* er *Tilfældet* med det *misforstaaede Ord* “*vil-mögir*” (*Kamerader*) i det gamle *Bjarke-Maal* og *Hava-Maal*..

Dette som *Vink* for hvem det *huger*, og vil Man høre vor *Skabnings-Historie* af *Har* i *Gylfe-310Legen*, da har den, om ikke *Skriveren* tog fejl, lydt saaledes, at da *Börre-Sønnerne* engang gik ved *Strand-Kanten*, fandt de to *Træ-Stammer*, som de tog og skabde *Folk* af, saa den *Første* gav *Liv* og *Aand*, den *Anden* *Vid* og *Rørelse*, men den *Tredie* *Aasyn*, *Mæle* og *Hørelse*. De fik derhos baade *Klæder* og *Navne*, saa *Manden* kom til at hedde *Ask* og *Kvinden* *Embla*, og fra dem *nedstammede* *Menneske-Kiønnet* under *Midgaard* – *Gylfe-Legen* p. 10..

Mythologerne foretrække vel her, som sædvanlig, *Gylfe-Legen* for *Völuspa*, og den *prosaiske Efter-Snak* for den *poetiske Fortale*, men at min *Poetiske Samvittighed* ikke tillader mig at træde i deres *Fodspor*, anmærkes i *Forbigaaende*, og hvad *Menneske-Navnene* angaaer, veed jeg ingen bedre *Oplysning*, end at det vilde passe godt, naar *Embla* var *Humle* og *Ask* hvad det er, og at noget *Lignende* sikkert har *svævet* for de *Gamle* i *Norden*, hvor det *inderlige Forhold* mellem *Mand* og *Kvinde* saa dybt blev følt.

Vi vende nu tilbage til *Völuspa*, for at skimte en af de *vigtigste*, men derfor ogsaa *dunkleste* *Begivenheder* i *Odins Liv*, *Pandtsættelsen* nemlig af hans *ene Öie* hos *Mimer*, som har gjort, at han alle sine *Dage* var *kiendeligst* paa *Savnet*, og blev i al sin *drømte Vælde* aldrig saa rig, at han kunde løse sit *Pandt*.

311Hvad her maa *hardtad* bringe en *poetisk Mytholog* til *Fortvivlelse*, er at *Versene* i *Völuspa* paa dette *Sted* ei blot er *dunkle*, hver for sig, men har saaledes *forvildet* sig *indbyrdes* i *Haand-Skrifterne*, at Man veed *hverken* *Begyndelse* eller *Ende*, uden hvad Man giætter sig til. Dog, skal der *hittes Rede* i de *dunkle Vers*, maa det være omtrent i den *Orden*, *vor gamle Skind-Bog* følger, og hvad jeg der har fundet vil jeg give.

Drabs-Maal det første,
Hun drages til Minde,
Var, da i Höie-Loft
Himmel-Spræt legdes,
Gulveig paa *Spyde*
Blev spiddet og brændt;
Tre Gange brændt dog,
Hun, tregange *Barn*,
Saa ofte *gjenfødtes*,
At end hun lever!

Heide, saa hedd hun,
Hvor huset hun blev
Den velvise Vola,
Med Vidskab om *Gand*,
Seid hun og kunde,
Blev selv dog forgjort,
Onde Folks Terne

Hun altid var**Björn Haldorsens Lexikon p. 34*, thi naar Man sædvanlig oversætter
"árgan" ved "Lyst", da er det kun en egen Lyst, der ei engang grammatikalsk lader sig
forsvare..

312 De Store bestege
Nu Stolene brat,
Og det blev forhandlet
Blandt hellige Guder,
Om Asernes Liv
Var nu lovlig forbrudt,
Hvad heller som Guder

Dem Hæder tilkom**Björn Haldorsens Lexikon p. 12*, hvor Man seer, at Tale-Maaden
"afrád giallda" betyder at have sit Liv forbrudt..

Lös streed nu Odin,
Med Spyd til Maals,
Derved i Mode
Kom Mand-Slæt först,
Brudd da paa Borgen
Blev der i As-Gaard,
Valkloge *Vaner*
Vangene hærjed!

De Store bestege
Nu Stolene brat,
Og det blev forhandlet
Blandt hellige Guder,
Hvem som Forræder
Forpestede Luften,
Og havde Jette-Folk
Ods Mö givet?

Thor var paa Færde,
Han fnös af Harme,
Naar Sligt han spørger,
Han sjelden töver,
313Brudte blev Eeder,
Ord og Aftale,
Overtraadte

Betingelser alle**Skiöndt uanmærket i begge Udgaver af Völuspa*, er der dog en
mærkelig Variant i *Gylfe-Legen p. 47*, hvor baade de sidste fire Linier staae först, og
for: Þórr einn þar var, læses vist rigtig: Þórr einn *þat vann*..

Hun veed, hvor Hornet
Heimdal gjemde,
Under det sølvgraa,
Hellige Træ;
Fra Valfaders-Pandtet
Den plumrede Flod
Seer stridig hun strömme,
Forstaaer I mig saa!

Hun ene sad ude,
Da Oldingen kom,
Asa-Gubben,
Med Öine maalt,
Hvorfor udfritte
Og friste I mig?
Godt veed jeg, *Odin!*
Hvor Öiet du lod,

I den mærkværdige
Mimers-Kilde;
Miöd nu hver Morgen
Mimer drikker,
Af Valfaders-Pandtet,
I veed vel Beskeed**Völuspa C. U. III. 33-37*, og til Sammenligning 199-201, samt Rasks
Udgave p. 4-5..

314Læseren vil sagtens finde, at selv denne Text falder ikke saa lidt i det Dunkle, og jeg er selv bange for, det hænger ikke saa ganske rigtig sammen, men ligesaavel af tre som af to onde Ting maa Man vælge det Mindste, og mig synes dog jeg her kan skimte en ganske antagelig Mening, hvad allerede er meget meer end jeg har fundet for mig i andre Forklaringer.

Först maa jeg da anmærke, at, efter alle Mærker, er vores Nordiske Prophetinde selv den *Gulveig* og *Heide*, hun taler om, hvad jeg mener urokkelig stadfæstes ved det næstfølgende Vers, hvori hun melder at Hær-Fader gav hende blandt Andet Seer-Blik, hvormed hun stirrer ind i alle Verdner, og allerede herved klarer Syns-Kredsen sig tildeels.

Dernæst antager jeg, at *Gylfe-Legens* Forfatter har havt gyldige Grunde til at beraabe sig paa Nogle af foranførte Vers, ved det sære Sagn han fortæller om *Byg-Mesteren* som kom til *Asgaard*, og lovede inden tre Vintre at bygge Guderne en Borg saa fast, at den kunde trodse al Thusse-Vold, naar de vilde betale ham derfor med *Freya*, *Soel* og *Maane*. Det Forslag, hedder det, gik Aserne ind paa, kun med den Forskiel, at Arbeidet skulde endes i een Vinter, eller han tage Skade for Hjemgjæld. Det var efter *Lokes* Raad, men da Aserne saae, hvor rask Værket gik fra Haanden, truede de *Loke* til med sine Rænker at mage det saa, at 315Byg-Mesteren dog kom til Kort, og det lykkedes. Da nu imidlertid Byg-Mesteren mærkede Uraad, tog han sin Jette-Skikkelse paa sig, hvorover Aserne blev bange og kaldte paa *Thor*, som, uden at ændse enten Løfte eller Leide, slog til med *Mjölner*, og knuste Jetten saa smaa som han var møllemalet**Gylfe-Legen p. 45-47*..

Endelig slutter jeg nu heraf, at det var ved Akkorden med Byg-Mesteren, som naturligviis kun troede Aserne paa det Halve, at *Odin* maatte sætte sit Öie i Pandt, som Man da godt forstaaer, han kunde aldrig indløse, da Løftet var brudt og Byg-Mesteren knust. Vel sandt, der staaer i *Gylfe-Legen*, at *Odin* pandtsatte sit Öie for en *Slurk* af *Mimers Kilde*, men *Gylfe-Legen* er ingen *Völuspa*, og hvor naturlig end *Slutningen* kan synes, var det dog unægtelig meget for dyrt Vand-Kiøb for en Herre, der daglig omsonst drak til Pæls med *Fru Saga*. Desuden kunde Öiet ikke kaldes et *Pandt*, naar det var Kiöbe-Sum for hvad aldrig kunde gives eller tages tilbage, da Ordet derimod var det ene rette, naar Öiet kun tjende til Sikkerhed for Opfyldelsen af et mistænkeligt Løfte, thi naar da *Odin* havde holdt Ord, havde han faaet sit Öie igien, som Man maa huske, det er ligesaa lidt nogen Sag at sætte ind som at tage ud *med Munden*.

Men har vi nu, poetisk talt, Noget for vor Umage, med at faae det gamle Pandte-Brev ordenlig thinglæst?

316Dette er et andet Spørgsmaal, som jeg helst besvarer saaledes, at Nordens Myther i det Hele, og *Volas Vink* især, har alt saa klarlig hævdet deres Guld-Værdi, at vi maa være vis paa, enhver Opdagelse angaaende deres oprindelige Sammenhæng vil engang betale sig godt, og Fædrene har gjort Saameget for os omsonst, at vi sagtens kan gjøre Lidt for Börnene uden Penge paa Haanden.

Da det imidlertid klart nok er *Asernes* Synde-Fald der peges paa i hine dunkle Vers, kan vi neppe feile synderlig i at tage *Pandtsættelsen* af *Odins-Öiet* for et Sind-Billede paa den *Forblindelse*, der altid finder Sted, naar *Menneske-Aanden* vil raade sig selv, uden dog at opgive sine dybe Længsler og sit *Udödeligheds-Haab*. *Samvittigheden* er den store *Prophetinde*, som da ei kan blive höiröstet, uden at mishandles, men lader sig dog ikke udrydde, og skiönt Man i *Fortvivelse* gjør Pagt med *Mörket* for at vinde Sikkerhed, og gjør sig haard for at have *Ro*, saa kan man dog hverken undvære *Lyset* eller *Fölelsen*, og indvikler sin Gaade meer, jo ivrigere Man stræber at löse den. Betragte vi nu *Odin* som Aands-Kæmpen for *Udödeligheds-Haabet*, da er *Pandtsættelsen* af hans Öie hos *Mimer* (*Hukommelsen*) en fortvivlet Opgivelse af *Evigheden*, i det barnagtige *Haab* at kunne trække Tiden ud, saa den forlængedes næsten til en *Evighed*, men da det slaer ham, at uden *Lys* og *Glæde* (*Soel*, *Maane* og 317*Freya*) er Livets Længde kun langvarig Kval, opgiver han dog heller *Haabet* om at faae Tiden forevigt, bryder Pagten med de sorte Konster, og underkaster sig *Norne-Dommen*.

Hvorledes nu Sagnet om *Byg-Mesteren* har lydt fra første Færd, lader sig ikke bestemme, da Sporet i *Völuspa* af sig selv var ukiendeligt, og der i de andre Sange ei findes Noget derom, uden det skulde være i Rammen om *Alviis-Maal*, der vilde klare sig, naar Man antog *Alviis* for *Byg-Mesteren*, der kom for at hjemføre *Freya*, men opholdtes af *Thor* til Dagningen, og afspistes med den Beskeed, at *Thor* var *Freyas* *Formynder*, og havde ikke været med, da Kiöbet blev sluttet**Alviis-Maal C. U. I. 254. 58*.. Jeg formoder ellers, at det oprindelig var *Frigge* Man havde lovet bort, men at Mythen siden anvendtes paa en folke-historisk Begivenhed, hvorved *Freya* passede bedre, og at begge Sagn er sammenblandede i *Gylfe-Legen*, hvorom siden Mere.

At nu Mythogripherne sædvanlig forklare Sagnene baade om Gulveig, om Pandt-Sættelsen af Odins-Öiet og om Byg-Mesteren, langt anderledes, saa der fremfor Alt ei bliver mindste Spor af Poesi eller Sammenhæng, kan Læseren vel slutte sig til, og jeg veed ikke engang, om det er min Pligt at fortælle ham Noget derom, da han sagtens selv kan 318give sig en upoetisk og usammenhængende Forklaring, hvis det er hvad han savner. Byg-Mesteren, som for mig naturligviis er den *Sorte Konst*, vil jeg derfor ogsaa lade ham giætte paa i Mythogripernes Smag, til vi skal see, hvordan *Sleipner* kommer til Verden; men om det Andet vil jeg dog ikke forholde ham den Aabenbaring, at *Gulveig* betyder *Guldet*, som Menneskerne smeltede til Asers Fortørnelse og deres egen Ulykke, og at hver Aften, naar Soel gaaer ned, pandtsætter *Odin* sit Öie til *Mimer*, som altsaa er den *Ole Luköie*, vi kiende fra Ammestuen. Ved sidste Forklaring möder imidlertid den uheldige Omstændighed, at *Mythen* taler om en *Odin*, som havde *to Öine*, hvoraf han pandtsatte det Ene; og blev derved eenöiet alle sine Dage, men Forklaringen giælder en Cyklop, der er födt med eet Öie, som han pandtsætter hver Aften, men löser hver Morgen, saa, naar ikke netop *Urimeligheden* var de Lærdes Kiende-Mærke paa en rigtig Forklaring af Oldtidens Dumheder, vilde jeg raade dem at söge Odins andet Öie i *Maanen*, og lade ham pandtsætte dem skifteviis.

Den anden Forklaring er ikke stort heldigere, thi deels er det, efter *Völuspa*, ikke Menneskerne, men *Aserne* selv, der brænde *Gulveig*, og deels veed jeg nok, at en Digter tit kan slaae paa Vognen og mene Hestene, men at det Omvendte giör kun Tossier, saa naar en Digter siger "Kongen" da mener han ikke 319"Scepteret" og naar han taler om en guldprud Vole, da mener han ikke Guld-Ringen paa hendes Finger. At nu efter Sammenhængen, baade *Gulveig* og *Heide* maa være Navnene paa den Prophetinde, der havde fuldtop baade af Guld-Ringe og gyldne Ord, som hun lod kiende blandt Guder i Höie-Loft, det har jeg alt sagt; men naturligviis er det i mine Öine kun en *Ramme* om *Völuspa*, og turde jeg yttre en Formodning om, hvad deri speiler sig, vilde jeg sige, det er den ældgamle *Sammen-Smeltning* i Norden af *Valhalds* og *Gimle-Ideen* som den sees fuldfört i *Völuspa*. Herved kan Man i det Mindste tænke sig noget ganske Bestemt og meget Sandt, ei blot i den graa Old-Tid, men ligetil den Dag i Dag; thi det ligger i den Historisk-Poetiske Anskuelses Natur, at den i Tidens Löb maa oftere omsmeltes, hvad imidlertid aldrig skader, naar Man blot kan lægge til med Vola "dog end den lever." Saaledes er den f. Ex. nu igien i Digelen, for at dens *Græske* og *Nordiske* Elementer kan smelte ordenlig sammen, og naar det er skedt, tvivler jeg ingenlunde paa, Man jo vil kalde den *Nordiske Guldmine* (*Gulveig*) *Klarisse* (*Heide*), fordi Anskuelsen öiensynlig klarer sig.

Skulde det nu opregnes, Alt hvad *Odin*, efter Sagnet, tog Deel i, da maatte hardtad alle Myther staae under hans Navn, da han nævnes i dem alle; men saa blev Bogen ulæselig, og det skal dog netop være 320Forskiellen mellem et Lexikon til at kaste op i, og en Bog til at læse i, at *Hint* skal være samlet og ordnet efter *Haanden* (Alphabetet), men denne efter *Aanden*, og at Lexikonnet skal saavidt mueligt være fuldstændigt, men *Bogen* fremforalt være læselig. Derpaa tænke nu vel Mythogripherne sædvanlig ikke, men deres Læsere desmere, og da jeg, for mine Synders Skyld, er en af disse, kan jeg umuelig glemme det. Dog end ikke de Sagn hvori *Odin* er *Helten*, kan jeg samle her, da jeg for Aandens Skyld maa stræbe at skille de ægte poetiske *Odins-Myther* fra de Efter-Gjorte, der, som folkehistoriske, eller allegoriske, höre til Bjarkemaals og Kragemaals-Tiden.

Ligesom der nu i *Völuspa* ei er Spor af nogen *Begivenhed* med *Odin*, fra han pandtsætter sit Öie, til han farer i Harnisk mod Ulven, saa har jeg heller hverken i de andre Sange eller i Gylfe-Legen kunnet finde Nogen, der havde indvortes Krav paa at regnes til det egenlige *Asa-Maal*.

Siden jeg imidlertid, for Sammenhængens Skyld, har maattet omtale *Gulveigs-Mythen*, der kun har *tempel-historisk* Betydning, vil jeg til Sammenligning ogsaa pege paa *Rammen* omkring *Vafthrudners-Maal*, der er af samme Slags, og hörer altsaa til den folkehistoriske Digtning i *Asamaals-Dagene*.

Denne *Gavnraads-Mythe* ligner nemlig forsaavidt *Gulveigs-Mythen*, at det ogsaa her er to forskiellige Anskuelser, som stöde sammen i Norden, 321og slutte et Slags Forlig, men den store Forskiel er, at de ingenlunde sammensmelte, men at den Ene, for at taales, maa give tabt, saa Ord-Striden endes med den Bekiendelse af *Rim-Thussen*:

Med Död paa Læbe,
Min Lærdoms Skat
Jeg her udtömde,
I Tvist med dig;
Thi over Alle
Er *Odin* klog**Vafthrudners-Maal* C. U. I. 34.!

Det er stor Skade, at Mythogripherne ikke har speilet dem i denne Ramme, thi de vilde da ikke blot vogtet dem for at sammenblande *Asers* og *Jetters* Anskuelse, men især for at tilegne sig den Sidste, hvis Lykke i Norden sikkert altid vil blive ligesaa tynd, som da *Odin* giæstede *Vafthrudner*. Læseren vil nemlig let indsee, at naar Man nuomstunder betragter *Aserne* som blotte *Skygger* af den *umælende Natur*, da er den Betragtning blot en Skygge af den gamle Jette-Anskuelse, hvorefter Guderne var *Kalve* af den gamle *Rim-Thurs Ymers firbenede Syster Ödhumble*, og hvordan skulde den kunne staae sig noget Öieblik i *Strid* med den giennem Aar-Tusinder seierrige Anskuelse af Nordens Halv-Guder som Börn af Universal-Historiens

Kæmpe-Aand, og det tilsvarende Kongemoder-Hjerte! Saasnart derfor *Gavnraad* rigtig spørger *Vafthrudner*, hvad det var *Odin* hviskede *Balder* i Öret, da han lagdes paa 322Baal, vil Jette-Munden altid enten gaae af Hængslerne, eller i Baglaas, og derfor skulde jeg helst raade dem der heller vil betragte det *Guddommelige* i den *udvendige* end i den *indvendige Natur*, at de gaae paa Forlig, med den Bekiendelse, at, skiönt de holde mest ad det *Skyggelige*, saa bær dog det *Billedlige* Prisen! Vel raadte nemlig *Frigge* *Odin* fra at staae til Munds med Jetten, men da han, som bedre vidste, hvad *Poesi* og *Historie* er til for i Verden, erklærede det for nödvendigt, gav hun ham lutter gode Varsler med paa Veien, sigende:

Nu velsignet,
Og saa velkommen,
Farvel saalænge!
Dig Aanden styrke,
Som Arilds-Guden,
Til Thurs at trykke
Med Tunge-Maal*Vafthrudners-Maal C. U. I. 4. 5.!

Herved mindes vi om Odins ægteskabelige Forhold og huslige Stilling, der ikke mindre for Nordens Guder end for dets Kæmper var af megen Vigtighed, og vi maae aabne Talen med den fornöielige Bemærkning, at *Odin* levede anderledes godt med sin *Frigge*, end *Zeus* med sin *Here*. Dermed vil jeg dog ingenlunde nægte, at Man tillægger *Odin* flere Gemalinder, og at *Skalda* med sine Öge-Navne ymter om Skinsyge mellem dem og *Frigge*, men jeg vil kun sige, hvad sandt er, at vi ikke har en eneste 323Mythe, der engang ymter om *Splid* mellem *Odin* og *Frigge*, og at det har sin gyldige Grund i deres Væsen. Kan Man nemlig knap engang i vore Dage gaae for Digter, uden at faae Ord for mange Kiærestes, saa kunde Man endnu mindre i Old-Tiden gaae for *Aanden*, det være sig i Syd eller Nord, uden at faae Ord for mange Koner, da Aands-Virkningen i forskiellige Retninger allevegne bedst og naturligt fremstilles under Billedet af flere *Kuld Börn*, og da Guder aldrig blive Enke-Mænd, faaer det Hele derved nödvendig et for *Aandens* Moralitet fornærmeligt og i *Hjerte-Grundens* eller Gude-Dronningens Öine mistænkeligt Udseende; men *Frigge* var for klog og besindig til at lade sig bedrage af Skinnet, eller, med andre Ord: der er netop samme Forskiel paa *Here* og hende, som mellem den naturlige *Hoved-Tilböielighed* og det historiske *Hoved-Öiemeed*. Naturlig er nemlig alle Hjertets Tilböieligheder hinandens Medbeilerinder til *Aandens* Gunst, og det viser sig i *Grækenland*, hvor Man forguede *Menneske-Naturen*, men historisk er der i Grunden kun eet *Öiemed*, da alt Andet der kaldes saa, enten kun er Midler dertil, eller ubetydelige *Bi-Hensigter*, som Man seer i *Norden*, hvor det var *Menneske-Historien*, der blev forgudet.

Dog, Læseren kunde let tage dette letsindigere, end jeg önskede, og, skiönt de rene Penne kun er daarlige Vidner om dydige Grund-Sætninger, saa er dog de Urene des gyldigere Beviser paa det Modsatte, 324og jeg maa da erindre om, hvad jeg alt oftere har sagt, men maa forudsætte, glemmes let: at jeg her slet ikke taler om *Troen* som en *Saligheds-Sag*, men kun om *Anskuelsen* som et *Digter-Værk* og en *Folke-Sag*. Det fölger nemlig af sig selv, at har Man selv i *Palæstina* og i *Christenheden*, med den reneste Anskuelse af den Guddommelige Kiærlighed, dog kun taget det meget slapt med Kiærlighedens og Ægteskabets Baand, da har Man taget det endnu slappere i Hedenskabet, og, jo aandlösere Man blev, desmere fornöiet sig over det Slibrige i Mytherne; men derfor er det dog lige vist, at selv i *Grækenland* var det ingenlunde Mythernes Hensigt at fremstille *Zeus* som et Mönster paa Liderlighed, og at *Frigges* Taalmodighed ingenlunde reiser sig af, at Man i *Norden* havde slappere Begreber om Ægteskabs-Baandet, end i *Grækenland*, men snarere af det Modsatte, og af den Besindighed i Mythernes Betragtning, som overalt er kiendelig.

Da nu *Völuspa* ikke udtrykkelig nævner nogen anden Moder til *Odins-Sønnerne* end *Frigge*, kunde Man gjerne paastaae, at hun *oprindelig* var nævnet som Moder til dem alle, og at *Hlodyne* og *Fjörgyne*, som Vola kalder *Thors Moder*, var i hendes Mund, ligesom *Hline*, kun *Frigges* Tilnavne; men det vilde kun sömme sig for En af det attende Aarhundredes patriotiske Moralister, og ei for den Mindste af det Nittendes poetiske Mythologer, som derimod af *Volas* 325Kauthed kun slutter, det gik med hende omtrent som med *Frigge*, saa hun holdt sig til Hoved-Sagen, og undte heller Andre Æren for Originalitet i Biting, end hun vilde selv bebyrde sig med dem.

Af de fem Odins-Sønner, der forekomme i *Völuspa*, tör jeg da ikke tillægge *Frigge* Flere, end *Balder* og *Höder*, som aabenbar er Heel-Brödre, da de nyde eens Ret, maae Begge i deres Ungdom nedfare til Skygge-Riget, men staae ogsaa begge To op efter Ragna-Roke, og finde i en straalende Evighed tilstrækkelig Bod for alle timelige Savn.

Spørger Man nu, hvad *Frigge* var det Mythiske Udtryk for, da kan det neppe findes tvivlsomt; thi kan end Æblet stundum falde langt fra Stammen, saa falder det dog ikke over den, og triller aldrig saa langt, det smager jo af Roden; saa *Balder* og *Höder* kan umuelig være födt af nogen anden Moder, end af den *dybe Længsel* i Menneske-Barmen efter *evig Fred* og *varig Glæde*, som hele Mythe-Kredsen beviser, var stærk nok hos de Gamle i Norden, til at avle en Livs-Anskuelse, hvori hele *Tiden* lagdes som et Kæmpe-Offer paa *Evighedens* Alter! Denne *Længsel* kan imidlertid umuelig blive saa stærk, uden ved uoplöselig at knytte sig til *Seiers-Haabet*, og Ægte-Skabet mellem Gude-Faderen og Balders-Moderen i Norden er da aldeles i sin historisk-poetiske Orden.

326Nu er det vel saa, at, efter Gylfe-Legen, skal *Vider* og *Vale* ligesaavel fryde sig ved Livet, som *Balder* og *Höder*, men dog med den store, strax iöinefaldende Forskiel, at de *overleve* Ragna-Roke, hvorved de blive Sönnere af den almindelige Gude-Moder, *Livs-Lysten*, der spaaer alle sine Sönnere Udödelighed, og ei af Nordens *Frigge*, der föder Sine til en brad Död, men haaber med sine Taarer, lagte til deres Selv-Fornægtelse, at kunne tilkiöbe dem det evige Liv. Naar vi desuden see, at i *Vafthrudners-Maal* nævnes *Vider* og *Vale* som de *evige* Guder, *istedenfor* *Balder* og *Höder*, da maae vi slutte, det kommer af *Jette-Anskuelsen*, som Man naturligviis i *Kragemaals-Dagene* tog for gode Vare, og ögede til *Asa-Maalet*, uden at drömme om, det var galt, da alle döde Ting kan godt forliges. I alt Fald er det langt fra, at enten *Vider* eller *Vale* nogensteds kaldes *Frigges* Sönnere, da *Vale* tvertimod i *Skalda* udtrykkelig kaldes hendes *Stif-Sön*, og hans Moder ofte *Rinde*, medens det endog er en *Hex*, ved Navn *Gryde*, der skal have været Moder til *Vider* hin *Tause* ^{*}*Vafthrudners-Maal* C. U. I. 32. *Gylfe-Legen* p. 76. *Skalda* p. 105. 113..

Ved *Rinde* i *Vester-Lide*, som hun kaldes i *Vegtams-Kviden* ^{*}*Vegtams-Kviden* C. U. I. 244. *Gylfe-Legen* p. 31. 39., forstaaes nu ventelig den skiærende Kulde, som falder Alderdommen mest naturlig, ³²⁷og er den rette Moder til *Fortvivlelsen*, hvormed *Odin* i *Vale* hevner *Balder* saaledes, at han mister to Sönnere for Een.

Grydes Navn betegner *Bisterheden*, og det passer ikke ilde paa Moderen til *Vider* hin *Tause*, der ikke er andet end Gude-Fiendernes *sovende Samvittighed*, der pludselig vaagner, da *Odin* falder, og her see vi, det er just ikke hen i *Veiret*, at *Jetten* tillægger *Vale* og *Vider* Evighed, men ogsaa at den er af et ganske andet Slags end *Balders* og *Höders*, og ei hvad Guder glædes til, men kun hvad *Jetter* straffes med.

Vi komme nu til *Thor*, den *femte Odins-Sön* i *Völuspa*, og da han ikke blot i *Thryms-Kviden* og det giængse *Skjalde-Sprog*, udtrykkelig kaldes *Jordens Sön*, men hörer i alle Maader *Jorden* til, kan vi Intet have at indvende mod *Skaldas* Beretning, at saavel *Hlodyne* som *Fjörgyne* er *Jordens* Til-Navne; men vel maae vi tilföie, at naar *Digterne* kalde *Jorden* Gude-Moder, da er det naturligviis ogsaa kun *billedlig* talt. Dette har imidlertid *Mythographeerne* ikke drömt om, men i al *Enfoldighed* ikke blot ladet *Thor*, som en *Trold-Unge*, krybe ud af en Höi, men selv gjort Gude-Dronningen *Frigge* til den sorte *Jord*, der kun blev hvid i *Huden*, naar det sneede, og kaldtes da *Rinde* for en *Feils Skyld*, og blev formodenlig *Thors* Moder, naar hun om *Foraaret*, deilig guul og grøn i *Ansigtet*, bedst behagede Gude-Kongen mellem *Kan328*nibaler. Dette *Konst-Stykke* beroer ellers ene paa den *Omstændighed*, at *Frigge* kaldes *Fjörgyns* eller *Fjörgvins Daatter*, hvilket, naar Man blot glemmer *Forskiellen* först mellem *Maskulin* og *Fæminin*, og dernæst mellem *Moder* og *Datter*, kan giöre hende til den Samme som *Fjörgyne*; men inden *Grammatikens* og *Genealogiens* stærke *Indvendinger* kan blive giendrevne, vil vi haabe, *Mythographeerne* blive saa kloge, ei at grave i *Mytherne* enten efter *Jord*, *Vand*, eller hvad *Andet* de langt nemmere kan finde i den *synlige Verden*.

Skulde jeg ellers giætte paa, hvem der af *Odins* Veninder var *Thors* virkelige Moder, da blev det *Saga*, med hvem *Odin* ikke for Intet daglig tömmer det gyldne Bæger ^{*}*Grimners-Maal* C. U. I. 43.; thi her maa Man naturligviis ikke tænke paa en gammel *Kiærling*, der fortæller *Æventyr*, men paa den *frugtbare* historiske Moder-Natur, der avler *Bedrifter* med *Aanden*, som *Jorden* *Blomster* med *Solen*. Hvad *Saga* angaaer, er dette imidlertid kun en lös *Giætning*, der, ved nöiere *Betragtning* neppe holdt *Stik*, og vi giör da bedst i at kalde hin *Moder-Natur* *Hlodyne* eller *Fjörgyne*, med *Jorden* til sit *Speil*.

Foruden hine *Fem* tillægger nu vel *Skalda* *Odin* mange Sönnere, först *Heimdal*, *Tyr* og *Brage*, og siden paa *Slump* *Meile* og *Nep*, *Voli* og *Oli*, *Hil329*dolf og *Hermod*, *Sigge* og *Skjold*, *Yngve-Frey*, *Itrekejed* og *Sæming* ^{*}*Skalda* p. 104-5. 211., men den lader dem heel ubarmhjertig alle *moderlöse*, saa det er kun i *Haleigia-Tal* vi höre, at *Sæming* skal ligesaavel havt *Skade* til Moder, som *Odin* til *Fader* ^{*}*Ynglinge-Saga* i *Heimskringla* I. 13-14, hvor det ret naivt tilföies, at *Sæming* havde *mange* Brödre.. At nu alle Nordens *Kæmper* paa en *Maade* var *Odins* Sönnere, veed vi nok, men *her* kunde dog i det Höieste kun *Heimdal* og *Brage* komme i *Betragtning*, naar vi havde passende *Mödre* til dem, og om der end kunde være nogen *Grund* til at foreslaae *Saga* og *Freya*, har det dog ogsaa sine *Vanskeligheder*, og faer staae ved sit *Værd*.

At imidlertid *Odin* og *Freya* har været meget enige, siden de deelde halvt paa *Valen*, er ligefrem, saa det er intet *Under*, at *Freya* ensteds i *Skalda* kaldes *Odins* *Gemalinde* ^{*}*Skalda* p. 119., for ei at tale om det flauere *Æventyr* i *Olav Tryggesöns Saga*, der bruger ærerörige *Udtryk*, og da *Freya* tillige var halvt med *Odin* om *Poesien* ^{*}*Gylfe-Legen* p. 29., veed jeg virkelig ingen bedre Moder til *Brage*.

Der er endnu ymtet om tre *Jette-Damer*, som skal have behaget *Odin*, og derved tænker Man *uvilkaarlig* paa de tre *Jette-Möer*, som, efter *Völuspa*, *330*forspildte *Asernes* *Gammen*, men jeg vilde dog knap nævne det, naar der ikke var indvortes *Grunde*, som talde for *Sagens* *Rigtighed*. Disse *Damer* er nemlig *Gerde*, *Gunlöde* og *Skade*, *Döttre* af *Jetterne* *Gymer*, *Suttung* og *Thjasse*, og da Man ei kan nægte at en *Ærgierrighed*, *Skiönhed* og *Smag* af *Jette-Byrd* ogsaa i det gamle Norden gjorde *Sit* til at *forföre* og *fordærve* *Gudernes* *Börn*, tör jeg ikke nægte, de alle har havt *Tillokkelser* for *Odin*.

Skade er nemlig, som en höitravende *Ski-Löberske*, det kvindelige *Udtryk* for *Ærgierrigheden*, altsaa *Forfængelighed*, som allerede i *Grimners-Maal* har faaet sin *Jette-Borg* indlemmet blandt *Asernes* ^{*}*Grimners-Maal* C. U. I. 44., og vel hedder det i *Brage-Snakken*, at det var som *Skjold-Mö* i *fuld Rustning* hun kom til *Asgaard* at hevne sin *Fader*, og fik saa *Lov* at vælge sig en *Brudgom* iblandt dem ^{*}*Brage-Snakken* p. 82., men

det klinger heel mistænkeligt. For Resten er det kun Ynglinge-Saga, der melder, at hun blev *Njord* utro og ægtede *Odin*.

Gerde, veed vi, bragde i alle Tilfælde Uheld til Asgaard, og siden *Skirner* havde *Drypner* med til *Jotunheim* at kiøbe hende for, kan *Odin* neppe frikiendes for at have forseet sig paa hendes Skiönhed saavel som *Frey*, ligesom og *Skalda* tæller hende mellem *Frigges Medbeilerinder**Skalda p. 119..

331 Æventyret med *Gunlöde*, endelig, er kun alt for bekiendt*Havamaal C. U. III. 75. *Brage-Snakken* 84. 87., og er langt fra at giøre *Odins Smag Ære*, da hun ret egenlig er den *slette Smag* i *Poesien*, som de Islandske Skjalde har givet saa mangfoldige Beviser paa. *Odin* har selv fölt det, thi han undskylder sig i Hava-Maal med, at han var beruset og havde glemt sig selv, og skiönt det kun er en daarlig Undskyldning for Nordens Kæmpe-Aand, naar den poetisk daler fra *Norne-Salen* ved *Urda's Kilde* ned i *Jette-Stuen*, er det dog altid bedre, end at han skulde pralet deraf, som et Kæmpe-Skridt i *Konsten*. Dog herom mere, naar vi komme til *Krage-Maalet*, der snarere lyver sig *Fader* end *Moder* til, og dvæler derfor med *Velbehag* ved *Miöd-Poesien*, som *Mythographe*erne meget naivt sige *betyder Godt Öl!*

Efter nu at have betragtet *Odins-Hjertets* Anliggender, skride vi til *Betragtningen* af hans *Leve-Maade*, *Hjem-Stavn* og *Kostbarheder*, saavidt de endnu er at kiende; thi vi maae aldrig glemme, at vi vandre mellem *Ruinerne* af *fordums Herlighed*, og at det er kun enkelte *Stötter* af de *sjunkne Gude-Borge*, vi end finde hele i *Gruset*, saa vi maae være glade, naar vi derefter kan danne os blot en *nogenlunde taalelig* og *livlig* *Forestilling* om det *Forsvundne*.

Hvem *Odin* hjembyder, dem bænker han i *Valhald*, og hvor han derfor end ellers færdes, og hvor 332han end tömrrer og taarner sig *Borge*, i *Valhald* er dog hans *Hjemstavn*, hvor vi maae söge ham, og hvor han ogsaa findes endnu langt mere kiendelig, end det efter *Omstændighederne* var at vente.

Dog, förend vi gaae videre, og undersøge *Kæmpernes Værelser* og *Odins Bordskik*, vil det være nödvendigt at vide, *ikke hvor* i al *Verden Valhald* laae, thi det laae naturligviis midt iblandt os eller ingensteds; men *hvad det* egenlig var og er. Jeg siger "er" thi *Noget* maa alt det være endnu for os, som det skal löne *Umagen* at dvæle ved, og naar *Man* derfor i *Mythologien* gaaer ud fra den *Grund-Sætning*, at *Mytherne* udtrykke intet *Sandt* og *Virkeligt*, uden hvad vi have langt mere levende for *Öine* og for *Ören*: i *Morgen-Rödens Glands* og *Aften-Rödens Skiær*, i *Aars-Tidernes Vexel* og *Stjerne-Himlens Pragt*, i *Bölgernes Brus* og *Stormenes Hvin*, i *Jordens Zittren* og *Luernes Brag*; naar *Man* gaaer ud fra den *Grund-Sætning*, da burde *Man* i det *Mindste* föle det inderlig *Tomme* i en saadan *Mythologi*, og ei spille *Livets ædle Kræfter* og den kost bare *Tid* paa *Undersøgelser*, som umuelig kan före til *Andet* end en *gabende Forundring* over de *Gamles Dumhed*, der kunde, jeg vil ikke engang sige *begeistres*, *tröstes* og *glædes* ved, men blot mere sig med at *udmaie* *Hverdags-Livet*, snakke for det *Umælende* og fortælle det *Livlöses store Bedrifter*. Ved saadanne *Mythologier*, anlagte paa at bevise de 333*Gamles Aandlöshed*, bevise vi kun vor egen, og oplyse hvad desværre kun er alt for klart, men kan vi derimod opdage hvad der i den fælles *Menneske-Natur* og *Tanke-Gang* laae til *Grund* for de *Gamles æventyrlige Forestillinger*, da har vi derved ei blot opdaget den gyldige *Grund* til *Velbehagen*, hvormed vi dvæle ved *Old-Tidens Digtning*, men have fundet *Nögelen* saavel til vor egen som til *Fædrenes Livs-Gaade*, forsaavidt den hos *Mennesket* selv er at finde, og da vandre vi i vore *Fædres Mythiske Verden*, som *Konge-Börn* i deres *afdöde Faders Slot*, hvortil de, efter mange *Aars Omtumling* mellem *Fremmede*, komme tilbage, og giör *forgiæves tusinde Spørgsmaal* til de *stumme Ledsagere*, der vise dem om, men er dog slet ikke *misfornöiede* med at maatte söge *Svaret* hos dem selv, i *Barndommens dunkle Minder*, og i den *rimelige Sammenhæng*.

Saaledes gaaer det os da især med *Valhald*, denne vort Nordens gamle *Ridder-Sal*, der har noget underlig *Tiltrækkende* og *Betydningsfuldt* for os *Alle*, skiönt det er langt fra vi finde *Smag* i *Giede-Melken* og *Flæske-Skin*ken at *trakteres* med efter *Döden*, og skiönt det kan vare længe, för vi ret besinde os paa, hvad det dog egenlig er, der *bærer* den *forunderlige Borg*, som synes at svæve i *Luften*, men har dog *aabenbar* havt en saa *forbausende Virkning* paa Nordens *Kæmper*, gennem mange *Aarhundreder*, og giör endnu saa stærk et *Indtryk* paa os, at det kun var 334*Daarskab* at ville *aftrætte* den sin gyldig beviste *aandelige Virkelighed*.

Saasnart det imidlertid lynslaaer os, at *Livet i Valhald* *aabenbar* er *Udtrykket* for den *Jordiske Udödelighed*, der hos alle *Folk* med *Aand* og *Hjerte*, er et *Önske*, og var hos vore *Kæmpe-Fædre* en inderlig *Trang* og et *levende Haab*, der vandt en egen *Höihed* og *Virkelighed* ved deres *dybe Fölelse* af *Menneske-Livets Betydning*, af *Slægternes Sammenhæng* og *Sammen-Virkning* til et *evigt Öiemed*; saasnart det lynslaaer os, da finde vi os i samme *Grad* *hjemme* i *Valhald*, som vi dele *Fædrenes ædle* og *mandige Tænke-Maade*, og deres *herlige Anskuelse* af *Menneske-Livet* i det *Store*, som en gennem alle *Slægter* *fortsat* og i *Grunden* altid *seierrig Kamp* for det *Gud dommelige* og *Evide* i os og over os. Fra dette *Stade* see vi klart, *hvorvidt Valhald* endnu er *virkelig til* eller ikke, thi det beroer jo paa, hvorvidt Nordens *Kæmpe-Aand* *begeistrer* og *besjæler* os. Det var da ingenlunde ved *Christendommen* *Valhald* *styrtede*, men det *fordunkledes* og *forsvandt* for de *Fleste* alt i *Hedenskabets Dage*, med den *Historisk-Poetiske Anskuelse* af *Livet*, som det havde sin *Synlighed* og *Glands* at takke, og det var da kun til for *Hjertet*, i samme *Grad* som det bevarede *Kiærlighed* til *Forældre* og *Börn*, til *Fædrene-Landet*, til et *priseligt Efter-Mæle* og en *velsignet*

Ihukommelse. Denne, alle Slægter og Tids-Aldere sammensmeltende, Kiær³³⁵lighed, som tilegner sig ædle Fædres Liv og fortsætter det i Börn og Börne-Börn til Verdens Ende, det er *Grund-Pillen* som bærer *Valhald*, og skulde den være styrtet, maatte det været i *forrige Aarhundrede*, da Hjerte-Baandet mellem Slægterne paa det Grueligste mishandlede og forhaanedes, af en aandlös, i Egen-Kiærighed forstenet, hundeklog Jette-Skare, saa, havde Man da kun hört *Heimdal* blæse i Gjallar-Hornet, og seet *Aserne* falde kæmpende for *Valhald*, da kunde vi lykønske os med at have overlevet *Ragna-Roke*; men det er klart, at *Aser* og alle *Enherier* sov, saa det var kun *Fimbul-Vinteren* vi havde, og *Valhald* staaer da endnu, skiøndt dets Indbyggere ligge i Dvale, til den *Guldkammede* galer og vækker Seier-Fader med alle hans Helte til den store Strid, hvori *Valhald* styrter, men kun for at Gimle kan stige straalende i al sin Glands. See, derfor dages ogsaa *Valhald* meer og meer i nærværende Aarhundrede, endnu vel mest som en tom Skygge-Borg, men dog, alt som en Saadan, tiltrækkende for Öiet, thi det er den gamle *Historisk-Poetiske Anskuelse*, der, ved Hjælp af Christendommen, hæver og klarer sig, og saasnart denne Anskuelse kommer til at udtrykke sig *levende*, da staaer *Valhald* os virkelig for Öie, *nem at kiende*, som det hedder i den gamle Vise, og med alle Dörre paa vid Gavl, saa vi gaae rask derind, som *Gylfe*, og vilde ikke for meget undvære det Besög, ³³⁶skiøndt det er langt fra vi enten kan sige, det huger os Alt det vi see, eller at vi veed, hvad hver Enkelthed har at betyde. Det er *Ærens Tempel* og *Evighedens Forgaard*, som de saae ud i *Norden*, som de begeistrede de ædlest Hedninger, Solen har beskinnet, og höit staae de over, hvad *nu* trindt i *Christenheden* ophöies og lovsynges, og det er meer end Nok baade til at forsvare den Priis vi sætte derpaa, og til at giöre vort Besög ei blot behageligt men ogsaa lærerigt.

Allerede i *Völuspa* höre vi at *Frigga* ved *Balders* Baare begræd *Valhalds* Vaade*^{Eller}, efter den anden *Læse-Maade*, *Valhalds* Vogter. *Völuspa* C. U. III. 40., men först af *Grimners-Maal* erfare vi Borgens Leilighed, og höre, at *Valhald* reiser sig guldprud i *Gladhjem* og befolkes daglig mere af sværdslagne Kæmper.

Valfaders Giæster
Har godt ved at kiende
Salhuset fiint,
Skjold-Taget skinner,
Spydskaft-Panelet
Graaner i Hallen,
Trindt omkring Bænke
Brynieklædte !

Nem er at kiende,
For Kommendes Flok,
Vester-Porten
Paa *Valhalds* Borg,
Hvor Ulven bæver
For Örne-Klo!

³³⁷*Valgrind* kaldes
Det Vange-Led,
Som herlig förer
Til Helligdommen,
Det Led er gammelt,
De Graa dog faa,
Som lukke det kan
Og laase ret!

Femhundred Dörre,
Og Fyrre til,
Jeg vel tör mene
Har *Valhalds* Borg,
Og Snese fyrre,
Jævnside gaae,
Saa breed er Dörren
For Brynje-Folk,
Naar Luren kalder
Til Kæmpe-Dyst*^{Egenlig}: naar Man skal ud og drages med Fenris-Ulven, men da jeg formoder, Dörren er lige breed alle Dage, giör det her ingen Forskiel.!

Der stander en Gied,
Paa staaalgraa Bund,
Paa Hærdrots-Hallen,
Det *Heidrun* er,
Af *Lerads* Kviste
Hun lever flot,

Og Kar hun fylder
Med klare Miöd,
Som aldrig skorter
I Skaal om Bord!

338 En Hjort og stander
Paa staa-graa Bund,
Paa Hærdrots-Hallen,
Ekthyrner kaldt,
Af *Lerads* Kviste
Han lever flot,
Dog i *Hvergelmer*
Fra hornet Yver
Kun Vand neddrypper
Til Vove-Gang!

Andhrimner-Kokken,
Ildhrimner-Gryden,
Sæhrimner-Kiödet,
Vi kan vel nævne,
Men hitte Rede
I Helte-Föden,
Er, vi tör mene,
Ei Hver-Mands Sag.

Hær-Fader kaster
Til *Fræk* og *Gier*
Mund-Bid saa mange,
De mættes vel,
Af Vin kun lever
Den Vaaben-Prude,
Med Priis og Ære,
Jeg, *Odin* selv*
Grimners-Maal C. U. I. 43. 44. 48. 51. 53.!

Hertil kommer endnu ved *Gavnraads* (Odins) Tiltale:

339 Da, som en Karl,
Du kan din Lexe,
Siig mig, Vafthrudner,
Du veed det nok,
Hvor er vel Kampen
En Hverdags-Leg?

Vafthrudners Oplysning:

Enherier alle,
I Odins Vænge,
Jo daglig vove
En Dyst med Sværd,
De Faldne ride
Dog rask fra Val,
Ved Kamp forliges
De Kiække bedst*
Vafthrudners-Maal C. U. I. 23-24, men i første Vers har jeg fulgt
Gylfe-Legens Text p. 45.!

Hvor fast *Valhald* maa have staaet i gamle Dage, kunde vi allerede deraf slutte, at vi i *Gylfe-Legen* finde alt Dette igien, men egentlig ikke det Mindste mere, saa Munden i Norden har været et meget bedre Kar end Blækhornet endogsaa til at giemme i, thi hvordan det gik Mythen, da den mistede Munden, derom giver dens sædvanlige Beskrivelse ei mindre sørgelig Beskeed, end de fire Aarhundreder, da den maatte kukulure i en Islandsk Skind-Bog, eller sidde i et Muse-Hul.

At *Valhald* er *skjoldtakt*, höre vi allerede i Indledningen til *Gylfe-Legen*, hvor dog den *Islandske* Oversætter, ved et naturligt Misgreb, beraaber sig 340 paa *Thjodolf* fra *Hvine*, og anfører et Vers af *Hornklove* om Slaget i Bukke-Fjorden, istedenfor Linien i *Grimners-Maal*, hvad Man ret maa kalde at gaee til Halen istedenfor til Hovedet*
Gylfe-Legen p. 2..

Siden fortæller *Jævnhöi* (jafnhar) *Gangler* (*Gylfe*), at *Odin* kaldes *Val-Fader*, fordi alle de der falde paa

Ærens Seng, er hans Knæ-Sætninger, bænkes af ham i *Valhald* og *Vingulv*, og faae der Navn af *Enherier* *Gylfe-Legen p. 24..

Endelig kommer Humlen, da *Gangler*, som synes ikke at have hört eller dog huget Fylde-Kalken, falder *Höi* (Har) ind i Talen, med de Ord: Du siger, at alle de Folk der faldt i Slag fra Verdens Begyndelse, er kommet til *Odin* i *Valhald*, men hvad har han da at give dem at spise, saamange Munde, som der maae være, efter mine Tanker? Dertil svarer nemlig *Höi*: ja, det er ingen Lögn, hvad du siger, at der er Folk saa det mylrer igien, men der komme dog mange Fleer endnu, og endda vil det kun lidt forslaae, naar *Ulven* dages. *Valhald* bliver imidlertid heller aldrig saa stærkt befolket, at jo Flæsket slaaer til, thi Galten *Særimner*, som bliver daglig kaagt, slipper dog inden Aften heelskindet fra det. For Resten er det et Spörgsmaal, du giör, som jeg tör mene, der skal sjelden 341kloge Folk til ret at besvare, men Kokken hedder *Andhrimner*, og Kiedelen *Ildhrimner*.

Men, sagde *Gangler*, faaer *Odin* selv nu samme Kost som *Enherierne*? *Odin*, sagde *Höi*, giver *Gier* og *Fræk*, to Ulve han har, alt det Kiöd der kommer paa hans Bord, thi selv behöver han det ikke, aldenstund *Vin* er for ham baade Mad og Drikke.

Men, sagde *Gangler*, hvad kan *Enherierne* faae at drikke, der vil slaae lige saa rundelig til, som Kosten? Drikke de kanskee *Vand*? Det var et underligt Spörgsmaal af dig, sagde *Höi*, eller mener du, at *Alfader* byder *Konger* og *Jarler* og andre *Stor-Mænd* til Giæst, for at lade dem drikke Vand! Desuden tænker jeg ogsaa, der kommer mangen Mand til *Valhald*, som vilde finde, det var dyrt Mad-Kiöb, först at taale Saar og Svie til Döden, og saa ikke at blive bedre beværtet end med en Drik Vand. Nei, jeg skal fortælle dig noget ganske Andet, for der staaer en Gied ovenpaa *Valhald*, som hedder *Heidrun*, og bider Knop af Kvist paa det meget *navnkundige* Træ *Lerad*, og af hendes Yver löber der et Kar fuldt af Miöd hver Dag, som er saa stort, at alle *Enherierne* kan deraf faae deres fulde Bekomst. Det kalder jeg Gied til Gavns, sagde *Gangler*, og det maa være et farlig godt Træ, som hun gnaver af.

Ja, sagde *Höi*, det kiendes ogsaa deraf, at Hjorten *Ekthyrner*, som staaer ovenpaa *Valhald* og 342gnaver paa samme Træes Kviste, faaer saa fugtige Horn, at der blive mange Floder af hvad der drypper fra dem ned i *Hvergelmer*.

Det var en underlig Tale, du der kom med, sagde *Gangler*, og et farlig stort Huus maa det *Valhald* være, men trangt er der sagtens at komme ind og ud af Dörrerne!

Hvorfor, sagde *Höi*, spørger du ikke hellere om, hvormange og hvor store Dörre der er paa *Valhald*; thi naar du hörer det, maatte du snarere finde det underligt, om der ikke var frit Rykind og Rykud for Enhver efter eget Behag:

Femhundred Dörre,
Og Fyrre til,
Jeg vel tör mene
Har *Valhalds* Borg,
Og Snese fyrre
Jævnside gaae,
Saa breed er Dörren
For Brynje-Folk,
Naar Luren kalder
Til Kæmpe-Dyst.

Men, sagde *Gangler*, saadan en Mængde Mennesker som der er i *Valhald*, hvad more de dem vel med, naar de ikke sidde ved Drikke-Bordet.

Hver Morgen, sagde *Höi*, naar *Enherierne* staae op, fare de i Harnisk, gaaer ud i Vænget, og slaaes, til de falde for hinanden, men naar det 343lakker ad Davre-Tid, ride de hjem igien til *Valhald* og drikke til Pæls*Gylfe-Legen p. 41-45..

At nu *Valhald* for Resten hyppig nævnes saavel i *Skalda*, som i *Draperne*, behöver neppe at anmærkes, men vel, at efter *Brage-Snakkens* Indledning, hverken brugde eller behövede Man andet *Lys* i *Valhald*, end *Sværdets Glands*, en Efterretning, som *Skalda* stadfæster, baade ved at kalde Sværdet *Odins Ild*, og ved at melde, at Sværd gik for Ild i *Valhald* *Brage-Snakken p. 79. *Skalda* p. 129. 160. 62.. Det bör ikke heller forties, at, efter *Skalda*, staaer der et Træ eller en heel Lund tæt udenfor *Valhalds* Porte, som hedder *Glaser*, og pranger med Löv af röden Guld, saa det er baade mellem Guder og Folk det favreste Træ, som det hedder i Visen:

Hvor Seier-Fader
Har Salen fiin,
Der med Guld-Blåde
Mon *Glaser* staae*Skalda p. 130, men hvorfra Verset er, vides ikke..

At Eivind Skalde-Spilder endog vovede at vise *Hakon Adelsteen* til *Valhald*, er alt för berört og skal siden igien komme paa Bane, men at den vistnok *Angel-Sachsiske* Skjald, der besang *Erik Blodöxes* Indtog i *Valhald*, og derved viisde Eivind Veien, rutter med *Vinen* til alle *Valhalds Kongelige Giæster*, maa ansees for en Poetisk Frihed, der vel 344kan tilgives, men maa ikke efterlignes, da *Aanden* med Rette har sig selv *Begeistringens Kilde* forbeholden. Visen begynder nemlig, efter *Skalda*, saaledes:

Hvad, sagde *Odin*,
Mon det skal betyde,
Jeg nys i Drömme
För Dag sad op,
Og Plads jeg gjorde
For Giæster höie,
Og aarle vækked
Jeg *Valhalds-Folket*,
Til brat at pusle
Med *Bænke-Hynder*,
Og *Skænke-Töiet*
At skure blank!
Om *Vin* at tappe
Jeg Vink og gav
Val-Kyrien prud

For Konge-Munde*Skalda p. 97. Det er Skade, at det langt større Brud-Stykke Man har af *Eriks-Maalet*, endnu, saavidt jeg veed, er *utrykt*, hvad ordenlig maa forbause, naar Man veed, vi ikke blot har et *Mythologisk Lexikon* paa over 700 Kvart-Sider, hvor der findes en Oversættelse, som savner sin Hjemmel (p. 784), men at vi ogsaa har en *Foliant* til Oplysning af Versene hos *Snorro*, hvor ingen Linier vilde bedre fortjent deres Plads, ved Forklaringen af *Eivinds Hakonar-Maal*.

Endeel af denne Beskrivelse forklarer sig selv, naar Man kun veed, at *Valhald* er *Blodet*, *Mindet* og *Efter-Mælet*, hvori ædle Kæmper til Verdens Ende fortsætte deres Liv hos Efter-Slægten, men Endeel kan jeg ikke forklare, enten fordi det fra Först af er vilkaarlige Tilsætninger, eller fordi dunkle 345Ord og Navne endnu lukke sig om *Nögelen*; thi hvad kunde det nytte mine Læsere, at fortælle dem, de ved at multiplicere *Valhalds Dörre* med *Enherierne*, kunde faae et Tal ud, der (naar Man ikke regner *sex Snese* paa hvert Hundrede) svarer til et af *Chaldæernes* og *Indiernes* urimelige Aars-Tal, som vi ikke veed Grunden til; eller at spørge dem, om de ikke fandt det ganske naturligt, at en gammel *Nordisk Digter*, ved at stirre paa *Morgen-Röden*, havde deri *opdaget* Ilden under *Enheriernes* Davre-Gryde! Man misforstaae mig kun her ikke, som om jeg vilde nægte, enten at de gamle Hedninger havde altid lidt og fik efterhaanden meget *haandfaste* Begreber om *Valhald*, eller, at Man i Naturen kan see og har seet Billed-Skygger af det Usynlige; thi begge Dele indrømmer jeg uden al Forbeholden; men det er ikke de Nordiske Hedningers *ubestemte Tro* jeg vil skildre, det er deres foreløbige *Historiske Anskuelse*, jeg vil udhæve, og den virkelige *Kilde* i Menneske-Barmen til deres Poetiske Myther jeg öser af, fordi jeg baade er vis paa, at f. Ex. *Forestillingen* om Livet efter Döden i *Valhald* *umuelig* kunde *udspringe* af *Zodiakal-Lyset*, og indseer, at udtrykte den ingen anden *Sandhed*, var den os aldeles unyttig og uvedkommende. Derimod er det ganske rigtigt, at *naar Man först har* *Forestillingen* om en timelig Udödelighed i sin Afkom og sit Efter-Mæle, der vel omsider taber sig ved Slægtens 346Udartning i en kold Ihukommelse, men dog kun for igiennem en haardnakket Gienfödelses-Kamp at foreviges, Man da med Lyst kan see en smilende *Skygge* af *Valhald* i *Aften-Röden* og Sommer-Solens *Efter-Skin*, der kun en liden Stund taber sig i Mörket, for, giennem Dagnings-Kampen mellem Lys og Mörke, at forklare sig nyfödt i den gyldne Morgen-Röde. Hvor derfor Mythologerne, som her, have fundet den tilsvarende Syns-Ting, bestaaer vor Uenighed blot deri, at de söge *Kilden* til *Livet* i det *Döde*, hvor jeg blot seer *Skyggen* af *Livet*, eller med andre Ord, at de mene, vore Fædre have grebet deres oversandselige *Forestillinger* i *Luften*, men at jeg er vis paa, de har undfanget dem i det *Hjerte* og födt dem i den *Hjerne*, hvor jeg finder dem endnu. At jeg nu deri havde Ret, om mine Forklaringer af de enkelte Myther end ikke var heldigere end mine Formænds og Eftermænds hidtildags, følger nödvendig af Livets og Poesiens Natur, da jeg dog angiver en *Kilde*, hvoraf levende *Forestillinger* om det Usynlige og Poetiske Myther *kan udspringe*; men det viser sig ogsaa ved den *Rigdom* der findes paa min Vei, sammenholdt med den *sorte Armod* hos Med-Beilerne, der ere poetisk indskrænkede til hvad der saalænge Verden staaer, skal prosaisk vare: de fire Elementer nemlig, med Frost og Hede, Sommer og Vinter, Sæd og Höst, Jævn-Dögn og Soel-Hverv, Dag og Nat. Hvem 347der nu kan troe, at *Völuspas* og *Bjovulfs-Drapens*, *Bjarke-Maalets* og *Volsung-Kvi dens* Digtere, ja, at *Gother*, *Angler*, *Daner* og alle *Döler* var ligesaa poetisk indskrænkede, maa enten selv være Stifbarn i den Nordiske Menneske-Naturs vide og livfulde, kraftfulde, daadfulde Verden, eller han maa indbilde sig at have selv i Vuggen skabt den Verden, jeg, for min Part, er vis paa, jeg, og mine Fædre med, under Moders Hjerte, kom sovende til.

Uagtet jeg derfor ligesaalidt i *Valhald* som nogensteds vil paatage mig at forklare Alt, men overlader gjerne Börnene den Glæde, at opdage Meget, som undgik mig, saa kan jeg dog see at den *daglige Kamp*, med Fald og Opreisning i *Valhalds Vænge*, udtrykker den bestandige Kamp mellem Liv og Död i vor Slægt,

som falder med de Gamle, men staaer nyfødt op igien med de Unge, den Samme i Grunden, saalænge de følgende Slægter levende mindes og tilegne sig de Forbigangne, og denne seierrige Kamp har jo endog en vis *legemlig* Virkelighed, saalænge Fædrenes Navne og Bedrifter levende forplante sig i Folket og Sagnet; thi vel fortrænge de Nyeste öiebliklig de Ældre, og gör hinanden saavel Livet som Rangen stridige, men hos et historisk-poetisk Kæmpe-Folk staae de Faldne immer op igien, og *sammensmelte* inderligere, jo længere de kæmpe med hinanden, som det hedder i Visen:

348Ved Kamp forliges
De Kiække bedst,

og som vi endnu sige, at Man ved at slaaes bliver de bedste Venner, og kalder det derfor, naar Man gör fælles Sag "at *slaae sig sammen*."

Gaae vi nu tilbords med Odin og hans Giæster, da kan vi vel fristes til at smile lidt ad den *dröie* Flæske-Skinke og den *nymalkede* Mjöd, og *Smag* finde vi neppe deri, men vel *poetisk* og *historisk Sandhed*, thi *Kiödet* som daglig kaages og tæres, men fortæres dog ikke, og mister end ikke Livet, udtrykker jo heel træffende den kiödelige Forbindelse mellem alle Æt-Ledd, og Miöden Hjerte-Blodet eller Minde-Saften, indsuget med Moders-Mælken. Man seer nu let, at Valhalds Skjold-Tag er *Historien*, og at *Gieden* og *Hjorten* som bide af *Navnkundigheds-Træet* er Forplantelsen af de berömte Slægter, som, naar den lykkes, skiænker *Enherierne* Miöd, men, naar den mislykkes, saa Slægten *vanarter*, skaber kun Strömme til Afgrunden. Om Træet *Glaser* skal være det samme som *Lærad*, veed jeg ikke, men siden vort sande Ord-Sprog kalder *Æren* det *feireste* Træ i Skoven, og Man altid maa tænke sig en gyl den *Ære-Port* foran Valhald, kan Bemærkelsen ei være tvivlsom. At endelig *Sværdets Lyn* er *Valhalds Lys*, følger af sig selv, da det ene er Kæmpe-Livets Fortsættelse med Helte-Giærninger, der kaster Glands paa den Jordiske Udöde³⁴⁹lighed, som, saasnart Bedrifterne ophöre, bliver til en luftig Dröm og tom Navnkundighed.

Dog, vi maae ingenlunde over Valhalds Lys glemme *Valhalds Liv*, som ikke blot den daglige Dysten, med samt Maden og Drikken, betegner, men som især udtrykkes ved *Möerne*, der skiænke *Vin* for *Odin*, men *Öl* og *Miöd* for alle *Enherier*. Disse Möer maae nemlig ingenlunde sættes i Klasse med Mahomeds Duller, thi de er allesammen Döttre af *Hebe*, der kiæler kun for *Örnen*, eller, *mythisk* rettere: Odin med alle Aser og Enherier er den *Herakles*, med hvem Zeus formælede *Hebe*.

Der er nemlig i Tidens Löb mangeslags *Navnkundighed* og *Ihukommelse* for de Vældige paa Jorden, og medens Grækernes *Tartarus* og vores *Niflhjem* og *Nastrond*, udtrykker det onde Rygte, med Efter-Slægts Afsky og Forbandelse, udtrykker det for Norden eiendommelige *Helhjem* deels den fulde Glemsel og deels den *tomme Navnkundighed*, men *Elysium* og *Valhald* udtrykke Begge det *priselige Efter-Mæle*, *koldt* i *Elysium* og *varmt* i *Valhald*. Dette omvendte Forhold mellem *Syden* og *Norden* skulde mindre forundre end fornöie os, thi det er jo hverken noget Nyt, at der fölge kolde Nætter paa varme Dage under Linien, eller at *valne Hænder* i Norden pege paa *varme Hjerter*, og det ligger desuden i Sagens, i Menneskets Natur, at jo varmere og inderligere Man slutter sig til det *Nærværende*, desmindre Liv har *Mindet* ³⁵⁰om det *Forbigangne* og *Haabet* om det *Tilkommende*, saa det er ganske i sin aandelige og hjertelige Orden, at *Valhald* overstraaler *Elysium* i samme Grad, som *Olympen* hæver sig over *Ida-Sletten*, og *Zeus* over *Odin*. Naar Heltenes Ihukommelse er aldeles *begravet* i *Böger*, saa kun Bog-Orme gnave paa de berömte Navne, da er der hverken *Tartarus* eller *Nastrond*, hverken *Elysium* eller *Valhald* i *Historien*, men kun et stort *Helhjem*, thi leve selv Navnene ei meer paa Læberne, da lever *Mindet* endnu mindre i Hjertet. Saalænge derimod Draperne klinge til de Vældiges Ihukommelse, og Börnene opmuntres til at ligne de herlige Fædre, saalænge er der et *Elysium*, men kun saalænge Vuggerne gaae i Takt med Kæmpe-Visen, fordi Mödrene blusse i Lön af Kiær lighed til Heltene, og væde Bane-Tuen med en Vemods-Taare, kun saalænge skiænke Valhalds Möer Miöd for Enherier, og kun saalænge groe de levende Kiær-Minder paa *Vigrids-Sletten*, som lokkede *Hadding* under Kvinde-Kaabe til at besøge de Hensovnes Land. Og see, denne *Kvindens* og Hjertets *begeistrede Deeltagelse* i *Heltenes* Skæbne og Bedrifter, den er det, som har givet det Nordiske Kæmpe-Liv sit eiendommelige Præg, den skabde *Valhald* i Arilds-Tiden, den har baaret det, saa det staaer endnu, skiöndt det raver, og saa i Norden kan endnu, efter *Fimbul-Vinter*, ved den *Guldkammedes Gal* og *Gjallar-351Hornets Lyd*, alle Seier-Faders Kæmper vaagne og skifte Hugg med *Muspels Sønner*.

Det klareste Udtryk for denne *Kvindens Helte-Kiærlighed* er Valhalds Möer, men det Höieste og Dybeste er Mythen om *Freya*, den *graadfagre Dise*, som *deler halvt* med *Odin* paa *Valen*^{*}*Grimners-Maal* C. U. I. 46. *Gylfe-Legen* p. 28.; thi dette lille Ord siger sine Kyndinger meer end de kan beskrive om den magelöse Nordiske Kvindelighed, som derfor ogsaa endnu i sin höie Alderdom har födt og fostret Skjalde-Sønner, hvis Liv og Lyst det er at slaae paa alle de Strænge, hvis Toner om ædel Manddom og kvindeligt Ynde gör *Kiæden* lang, for seent men södt at sammensmelte.

Forsaauidt nu *Valkyrierne* er Udtrykket for *Kæmpe-Lysten* og *Kæmpe-Lykken* i det Hele, kan det ikke undre os, at saavel deres Navne som deres Bestilling udelukkende dreier sig om hvad der var *fælles* for alle ærlige Nordiske *Kæmper*, altsaa om *Sværd-Slag* og *Vaaben-Gny*, om *Mand-Slæt* og *Hedenfart* og den endelige *Vaaben-Stilstand* paa Valhalds Bænke; men i Övrigt gik det med Valkyrierne i gamle Dage, som med Damerne i Ridder-Tiden, at hver udmærket Helt havde sin, i hvilken han saae Idealet af Kæmpe-Lyst og

Helte-Kiærlighed. Derfor see vi ogsaa, at det Himmelske og Jordiske, det Timelige og det Evige, paa den mest æventyrlige Maade, forbindes og forblandes i *Valkyrie-352Mythen*, der snart skjuler sig hos *Val-Fruen* i *Folkvanger*, og snart gestalter sig til en Skjold-Mö ved Kæmpens Side, men sædvanlig svæver i Freyas Fjeder-Hamm, ubestemt imellem Begge.

I *Völuspa*, hvor Nornen *Skuld* staaer i Spidsen for *Valkyrierne*, kaldes de *Herians* (Odins) *Nonner* (Nodner c : Norner) og svare til deres Navn, som Val-Möerne der kaare Helte i Slaget, og paa Kampens Bulder hentyde ogsaa meer og mindre kiendelig deres Navne: *Göndel* og *Skögel*, *Gunne* og *Hilde* og *Ger-Skögel* *Völuspa C. U. III. 38. Det fortjener at bemærkes at *Göndel* ventelig har sit Navn af det A. S. *geneðan* c : at vove, og at "gun" endnu er det Engelske Navn paa *Ild-Vaabenet*..

I *Grimners-Maal*, hvor vi først finde *Skiaenke-Möerne* i Valhald, före disse vel andre Navne, som *Hrist* og *Mist*, *Randgrid*, *Raðgrid* og *Reginleif*, men da dog *Skögel* og *Hilde* komme med, kan vi ingen forsvarlig Skilsmisse gjøre *Grimners-Maal C. U. I. 57. Man husker at "grið" er *Vaaben-Stilstand*..

Gylfe-Legen giver os ogsaa den Beskeed, at de der gaae for Borde og staae for *Skiaenken* i Valhald, er de samme *Valkyrier*, som Odin udsender, til at skifte Seier og byde *Giæster*, men lægger dog til, at *sædvanlig* er det *Gude* og *Rote* som følge med Nornen *Skulda* til Valen, og gjøre Udslaget *Gylfe-Legen p. 39. *Gude* og *Gunne* er een og den Samme. Endeel nævnes i *Skalda* p. 112.. 353 Det Sidste seer Man strax, der er Noget i, thi *Gude* driver *Kæmperne* i Ilden, *Rote* beskærmer dem, og *Skulda* gjør Udslaget *Baade nævnes "Rotho" som en *Valkyrie* hos *Saxo* St. U. p. 119, og det bör ikke oversees, at af *Rolvs* Systre er *Ruta* gift med *Bjarke* hans *Höire-Haand*, og *Skulda* med hans *Bane-Mand*. *Rotes Kjortel* (*Roða-serkr* og *Roða-ræfr*) er ogsaa et Navn paa *Brynien* i *Skalda* p. 160. 61., men det er klart, at Anskuelsen ingenlunde har bundet sig hertil, saa det er snarere *Hilde*, *Göndel* og *Skögel* der sædvanlig foresvæve *Skjaldene* paa Valen; thi *Hildes* eller *Hildurs* *Leg* og *Göndels* *Uveir* var, saa at sige, Kampens faste poetiske Navne, og *Göndel* og *Skögel* er ikke for Intet de sidste *Valkyrier* der ride til Slaget i *Hakonar-Maal*.

Med *Valkyrierne* i *Svane-Hamme*, som ret egenlig er *Sjælen* i *Volsung-Kviderne*, og overalt i *Bjarke-Maalet*, vil vi her ikke nærmere indlade os, men kun bemærke, at de *aabenbar* har hjemme paa Jorden, saa Man kan sige, at *der* skabe *Valkyrierne* ikke Helte, men Heltene dem, eller: *der* byde de ikke *Kæmperne* men *følge* dem til Valhald, som *Brynhild* følger *Sigurd*, og *Signe* *Habor*.

Uagtet nu *Odin* *aabenbar* har hjemme i *Valhald*, saa er dog hans beröimte *Höi-Sæde* *Hlidskjalf* forlagt fra *Gladhjem* til det sølvtagne *Valaskjalf*, uden at Man veed Grunden, med mindre den blot ligger deri, at *Gylfe-Legens* Forfatter ei har vidst 354 ret Beskeed, thi han er vor eneste *Hjemmels-Mand* for *Beliggenheden* *Gylfe-Legen p. 21, men p. 10. göres *Hlidskjalf* til selve *Hallens* Navn.. Vel nævnes nemlig det sølvtagne *Vala skjalf* i *Grimners-Maal* som *Assens* (ventelig Odins) gamle *Boelig*, men *Hlidskjalf* nævnes kun i de prosaiske Indledninger til dette *Kvad* og til *Skirners* *Reise*, samt i *Ravne-Galderet*, som *Odins Höi-Sæde*, Man veed ikke hvor *Grimners-Maal C. U. I. 37. 42. *Skirners* *Reise* I. 68. *Ravne-Galderet* I. 216.. Det faaer da staae ved sit *Værd*, og vistnok maatte *Hlidskjalf* i *Veiret*, naar *Odin* derfra skulde *oversee hele Verden*, men ogsaa *Hjemmelen* derfor er heel *prosaisk*, og turde vel briste, da *Odin*, efter *Ravne-Galderet*, som er *Hlidskjalfs* eneste *poetiske* Stötte, sidder der ikke paa *Udkik* men paa *Lur*, og Navnet gierne kan betyde *Lytte-Höien* *Nemlig af "at *lyde paa*" (*lytte til*) og "scylf" som, efter *Ord-Bögerne*, skal paa A. S. betyde *Höide* eller *Tinde*..

Sagen er nemlig den, at *Hörelsen* unægtelig er *Hoved-Sandsen* for den *Historiske* *Poesi*, ligesom *Synet* for den *Naturlige* eller *Oprindelige*, saa *Norden* har egenlig ingen *langsynede Seere*, men kun *lydhöre* *Skjalde*, og at det er gennem *Öret*, *Odin* faaer sin *Viisdom*, beviser saavel hans *Spörgsmaal* til *Mimers* *Hoved*, som hans *Lytten* til *Hugin* og *Munin*. *Mimers-Hoved*, som der synes at være mere 355 *Hexeri* end *Poesi* ved, skulde jeg vel vogte mig for at beröre her, dersom ikke alt *Vola* havde nævnet det i *Forbigaaende*, men nu maa jeg gjøre ligesaa, for at komme ordenlig til *Ravnene*, der først nævnes i *Grimners-Maal*, og det heel forblømt, da *Grimner* (*Odin*) siger:

Hugin og *Munin*,
Morgener alle,
Fare paa *Vinger*,
Verden igiennem,
Hugin jeg savner,
Seen er hans *Hjemfærd*,
Dog efter *Munin*
Mere jeg stirrer *Grimners-Maal C. U. I. 48..

Ventelig skal *Bekymringen* for de daglige *Sendebud* her især skildre *Grimners* *Vaande*, hvor det gaaer ham ilde mellem to *Ilde*, men dog lader det sig ogsaa forstaae om en vis daglig *Uro*, hvoraf *Sindet* bevæges, medens *Hugin* gennemfarer den *tilkommende* *Tid*, og *Munin* den *forbigangne*, thi at *Odins* *Ravne* er *Formodningen* og *Hukommelsen*, ligger saa klart i deres Navne, at selv de *Mythologer* har seet det, hvis *Odin* er sammensat af *Vind* og *Soel-Skin*, og burde vel altsaa, for at betjenes *standsmæssig*, have en *Myg* og en *Avne* til sine *Ravne*. Dog, at det *Ene* maa være efter det *Andet*, eller at der var *mindste* *Sammenhæng* i den

Mythiske Tanke-Gang, synes de fleste Mythologer ligesaa lidt at have 356 drømt om, som de har tvivlet paa, at jo de største Urimeligheder lod sig ypperlig forbinde ved et *Hyphen*; saa Menneske-Aandens ypperste Evner kunde aldrig fare bedre, end at slaes hen i Vind og Veir.

Der er i de övrige Sange slet intet Spor af disse Ravne, uden et i Ravne-Galderet, som Man vel maa sige, Udgiverne har selv gjort. Ravne-Galderet C. U. I. 208, hvor det dog kun som Giætning foreslaes at læse "hugin himna" for "hugr hinna" som staaer i alle Haandskrifter, men har i den Svenske Udgave dog maattet vige for Giætningen., og som i alt Fald Dunkelheden gör ukiendelig; men i Gylfe-Legen læse vi, at Ravnene *Hugin* og *Munin* sidde paa *Odins* Skuldre, og hviske ham i Öret alt hvad de har enten seet eller hört, al Verden over; thi den reise de rundt hver Morgen, fra det gryer ad Dag til Davre-Tid, saa deraf samler Odin mange Kundskaber, og kaldes derfor *Ravne-Guden* Gylfe-Legen p. 42..

At nu de *Islandske* Skjalde kaldte *Ravne* iflæng baade *Hugin* og *Munin*, det var naturligt for dem, skiönt vist nok ikke for *Digtere*, men at lade *Hugin* og *Munin* flyve ligefra *Odins* Skuldre, den ene til *Galgerne* at hakke Öine ud, og den Anden til *Rakker-Kulen* at slide Aadsler, det er saa dumdrigt og uforskammet, at jeg vil troe, *Grammatikeren*, som anförer et Vers derom, har gjort det selv. Skalda p. 322..

Vi komme nu til *Sleipner*, den berönte *Odins-Hest*, hvorom dog Sangene kun give den korte Be357skeed, at han ledte om sin Mage, bar Odin blandt Andet til *Hel*, var födt af *Loke* og *Svadilfar*, og havde *Runer* paa *Tænderne* Grimners-Maal, *Vegtams-Kviden*, *Hyndlas Sang* og *Brynhilds-Kviden* C. U. I. 60. 238. 339. II. 200. Navnet betyder sagtens "Glideren" af A. S. "slippan" det Tydske "schlüpfen."

Det er da först i *Gylfe-Legen* vi blive nöiere bekiendt med *Sleipner*, og skiönt Man nok veed, at Stald-Historier meget sjelden er enten smagfulde eller poetiske, maae Nordiske Læ sere dog sagtens være mere nysgierrige efter *Sleipners* Slægt-Register, end efter de Arabiske Skimlers, eller de Engelske Vædde-Löberes, der dog sysselsætte mange fine og smagfulde Kredse.

Læsere husker vel dog endnu den sære *Byg-Mester*, som vilde have *Soel* og *Maane* og *Freja*, for en Fæstning efter alle Konstens Regler, som kunde trodse alle Jetter, selv om de slap over Uden-Værkerne, og det var i Akkorden, at han maatte Ingen have til at hjælpe sig, uden sin Hest *Svadilfar*, men, tör Man troe Rygtet, da gjorde det Bæst Mesteren til Skamme, vel ikke ved at bygge, men ved at bære til om Natten, Meer end han kunde bruge om Dagen. Da derfor *Loke*, som, ved at lokke Aserne i Fælden, havde spillet paa sin Hals, skulde löse den ved at forsinke Arbeidet, var det *Svadilfar* han fæstede Öie paa, og lokkede til Skovs med en Hoppe, som Stald-Karlene i Asgaard 358 sagde, var ham selv, saa *Byg-Mesteren* löb vild efter sin Hest den hele Nat, og fik Dagen efter ei Stort bestilt. Hvad der siden blev af *Svadilfar*, da *Thor* slog *Byg-Mesteren* ihjel, veed Man ikke, men der kom et *abildgraat* Föl til Verden, med ikke mindre end *otte Been*, og det var *Sleipner* Gylfe-Legen p. 18. 45-47..

Hvilken ypperlig Dandser nu *Sleipner* blev, kan Man deraf slutte, at han satte lukt over *Hel-Gitteret* med *Hermod*, som ingen Ting Gylfe-Legen p. 65. 67., og at han ikke var vandsky, kan Man nok begribe, siden han bar *Odin*, hvor *Thor* vadede, men end mærkeligere er det, at han löb glat over det vilde Hav, da *Hadding* sad under *Odins* Vinger Steph. Saxo p. 12, hvor vel hverken *Odin* eller *Sleipner* nævnes, men er dog nemme nok at kiende., og, faldt ei Æblet langt fra Stammen, da skyede han hverken *Ild* eller *Vand*, thi *Sigurd* Fofners-Banes berönte Hest *Grane* nedstammede gierne fra ham i lige Linie Volsunge-Saga i Fornald. Sögur. I. 150, hvor *Odin* lærer *Sigurd* at kiende *Sleipner-Föllet* i den *Danske Konges* Stald..

See, det er hvad vi veed om *Sleipner*, og ganske uvilkaarlig har Nordens nyere Skjalde svunget sig paa Ryggen af ham, som vor *Pegasus*, men nu kommer Mythologerne og fortæller os, at det Hele er en luftig Idyl, hvori *Byg-Mesteren* betyder *Frosten*, *Sleipners* Födsel *Tö-Brudd*, og han selv *Vinden* 359 med *otte Under-Afdelinger*, hvorpaa *Odin* endnu rider Sommer ad By, og skiönt det ikke er saa nyt, at *Nisse-Skjalde* gör *Vind* med, de kan ride *Sleipner* til *Vands*, synes mig dog, det gaaer alt for vidt, naar Mythologerne reent vil oplöse ham i Vind og Vand, og give Nordens Skjalde deres *Kjep-Hest* isteden, saa her maa jeg, paa Skjaldskabets og paa egne Vegne, formelig protestere. Först vil jeg bede Læsere bemærke, at Beskyldningen mod *Sleipner*, at han skulde være en mild *Vaar-Vind*, födt i *Tö-Brudd*, og dog ei blot have de fire Hoved-Vinde, men Fire til at löbe paa, er ligesaa urimelig, som Bygningen af en Snee-Fæstning mod Frost-Kæmperne (Rim-Thusserne); men derhos paastaaer jeg rigtig nok, at om Man ogsaa gjorde *Svadilfar* til *Nord-Ost*, *Loke* til *Syd-Ost*, og *Sleipner* til *Syd-Vest* paa en *Otte-Dags Tid*, saa der blev en Slags luftig Sammenhæng, har jeg dog alle fremfarne, nærværende og tilkommende *Digteres* Fuldmagt til paa *Sleipners* Rygg at lee ad det *Vind-Mageri*, og ride mit Skud.

Det bliver da derved, at *Odin* er *Nordens Aand*, og *Sleipner* hverken Norden eller Sönden-Vind, men *Aandens Ganger*, altsaa, poetisk talt, *Verset*, der sagtens fra först af i Norden var et Slags *Octo-Meter*, da vi endnu godt kan see paa *Völuspa* at det oprindeligt har bestaaet af *otte-linede* Stropher, ligesom Man da nok veed, at det al360mindelige *Islandske* Vers er *otte-leddet*, og at Vers skal ligesaa vel have "Födder" som Heste.

Saaledes tör jeg da sige, vi fandt den virkelig *ottebenede Sleipner*, som Man forgiæves sögte i Luften,

men dermed vil jeg ikke nægte, at Man kan see et Billede af ham paa Havet, naar *fire* raske Gutter i en Konge-Baad holde ordenligt *Aare-Slag*; thi Havet er vort Himmel-Speil, og begge Dele synes sammenblandede i Mythen om *Sleipners* Födsel, der vel hörer til *Asa-Maalet*, men til dets underløbende, *folkehistoriske* Deel. Jeg forestiller mig nemlig, at *Sleipner* oprindeligt udtrykte det *begeistrede Ord*, hvorpaa Aanden farer over Land og Vand, og giennem *Öre-Sund* til alle *Sjæl-Lands* Havne, men at der, i Digte-Konstens og Seiladsens Nordiske Barndom, har indtruffet en eller flere Begivenheder, som det *otteleddede Vers* og det *otteaarede Skib* skyldte deres Oprindelse, og som lod sig poetisk forbinde med den gamle Mythe om Byg-Mesteren i Asgaard. *Svadilfar* er altsaa det fremmede, i Forhold store Mönster, som Reflexionen (Loke) i Norden efterlignede, og Forklaringen er fast grundet paa den Vished, at en saadan Efterligning bestemt engang har fundet Sted, ligesom den unægtelig er frugtbar, da den giör Mythen anvendelig selv paa det attende og nittende Aarhundredes poetiske Literatur iblandt os. Man giöre saaledes, blot for Löiers Skyld, den *Franske Æsthetik* til *Byg-Mesteren*, og Man vil da strax see 361baade hans uforskammede Fordringer, hans Skæbne under Thors-Hammeren, og *Sleipners* Gienfödelse, eller Man anvende Mythen paa den Franske Natur-Forklaring af Mytherne, og see, om det ikke ligeledes slaar til, fordi *Nordens Aand* er *ikke* som *Vinden* blæser, men ligner sig selv, endog i Sövn, og giör, naar den vaagner, kort Proces!

At for Resten de *otte Been* har været Taxten, seer Man vel bedst af Giæste-Gaaden:

Hvem er de Tvende
Thinglöber-Hanner,
Med ti Been i Alt,
Men To om en Hale,
Halvandet Par Öine?

thi *Hedrik* svarer:

Let er din Gaade,
Giæst hin blinde,
Odin sidder
Paa *Sleipners* Rygg*Hervors-Saga i *Fornaldar Sögur*. I. 486..

Vi komme nu til *Drypner*, den beröimte *Odins-Ring*, der vel, efter somme Mythologers Mening, ligger i *Maanen*, men som jeg dog af mange Grunde helst vil söge paa Jorden og paa *Odins* Finger. Vi finde den da först i *Skirners* Ord til Gerde:

Ring jeg dig rækker,
Ret ildprövet,
Med Yngling paa Baal,
Med *Odins* Sön;
362Ringene otte,
Og ringere ei,
Dryppe fra Neden
Hver niende Nat*Skirners Reise C. U. I. 78.!

Dette er ogsaa Alt hvad vi finde i *Gylfe-Legen*, paa den lille Oplysning nær, at Ringen hedde *Drypner* og sendtes *Odin* tilbage fra *Hel* med *Hermod* til en Amindelse*Gylfe-Legen p. 66. 68..

Först i *Skalda* er det vi höre, at ogsaa ved *Drypners* Dannelse skal *Loke* forsaavidt havt en Finger med i Spillet, at han narrede *Dværgene* *Sindre* og *Brok* til at giöre den, samt at da *Brok* stod ved Blæse-Bælgen, stak *Bræmsen* ham stygt paa Halsen, men dog holdt han, efter sin Broders Formaning, Örene stive, saa det blev et fuldendt Konst-Værk*Skalda p. 131-32..

Hvad nu de Gamle ellers har meent med den Ring, skal jeg lade være usagt, men det kunde klæde *Odin* godt, at have Noget, der lignede den *historiske Sammenhæng* mellem Tider og Begivenheder, og i en Hast veed jeg ikke noget Synligt, der lignede den meer, end saadan en *Guld-Ring*, der bestandig *formerede sig*, naturligviis med *Ring i Ring*, og maa nu være blevet en deilig lang Guld-Kiæde, der rækker fra *Arelds-Tid* til os, og jeg tvivler derfor 363let ikke om, at jo noget Sligt har svævet for den gamle Digter, som vissere end nogen *Dværg* blæste Ringen færdig i et Öieblik. Vil Læseren imidlertid heller see efter i Almanakken, hvor tit der kan blive *otte Ringe* om *Maanen*, og tænke, at naar den er i Apogeum, er *Drypner* i *Hel*, da være det ham uformeent, naar han kun vil tilstaae, det er ligesaalidt de gamle Digteres som min Skyld, og ikke tage os, hvem *Nordens Aand* besjæler, det ilde op, at vi, med Öie for den Historiske Kiæde-Gang, paastaae, vi har *Drypner* endnu, og veed altsaa bestemt, den ligger ikke i *Maanen*.

Af *Odins* Vaaben er Intet blevet navnkundigt, uden Spydets *Gungner*, og skiönt han gav *Andre Sværd*, synes han dog ikke selv at have brugt Klingen, thi hvor *Vola* ymter om hans Kamp, lader hun ham skyde *Völuspa C. U. III. 35., og naar *Gylfe-Legen* beskriver hans Rustning i *Ragna-Roke*, giver den ham vel en Guld-Hjelm og en prægtig Brynie, men Intet uden *Gungner* i Haanden*Gylfe-Legen p. 72.. Samme Spyd

nævnes ogsaa i Brynhilds-Kviden, hvor vi see, det havde *Runer* paa *Odden* ^{*}Brynhilds-Kviden C. U. II. 202., hvad, efter min Forstand, ligesom *Runerne* paa *Sleipners Tænder*, be tyder, at det var til aandelig *poetisk Brug*. Jeg tager da ganske simpelt *Odins-Spydet* for den Brodd eller ³⁶⁴*Spydighed*, som *Poesien* ikke under nogen Himmel-Egn, end sige da i Norden, har enten kunnet sige sig fri for, eller engang undvære, og heraf kan Man begribe, hvorfor Mythographerne har gjort *Gungner* til et *Veir-Lys*, thi det er, veed Man nok, i deres Öine al *Poesi*. Efter en Glosse til en af *Helge-Kviderne* skal *Odin* have laant *Dag Hognesön* *Gungner* ^{*}Helge-Kviden II. C. U. II. 104., og skiöndt Hjemmelen ei er den bedste, har det dog sin Rigtighed med Udlaanet til gode Venner, som Nordens Historie har til alle Tider viist. Hvad *Kormak Skjald* meende med det han siger, at "*ung*" foer *Odin* med *Gungner*, veed jeg vel ikke, men jeg veed nok, han kunde meent, hvad sandt var, at de unge Digtere er gierne de spydigste ^{*}Skalda p. 97-98.. Naar endelig *Skalda* beretter, at *Gungner* var et *Værk* af *Ivalds Sönn*, men en *Foræring* af *Loke*, og lod sig aldrig standse i Farten ^{*}Skalda p. 130. 32., da er det ogsaa i Rad hos mig, thi ligesom der var mange *Spyd* i Norden, men kun eet *Gungner*, saaledes er der ogsaa mange Slags bidende Stiklerier i Verden, men den bidende *Satire*, som den virkelige *Poesie* bruger til Nöd-Væрге, er dog et ganske eget Slags, der gaaer til Marv og Been, og er vel en *Gave* giennem *Forstanden*, men et *Værk* af *Phantasien*.

³⁶⁵Vi har nu, saavidt jeg veed, betragtet Alt hvad der var *Odin* eiendommeligt, undtagen hans *Navn*, som har piint Fortolkerne saa meget, og er igien saa ubarmhertigt piint af dem, at det nok kan være paa Tiden, at lade ham have det i Fred, hvortil jeg er saameget mere tilböielig, som det slet ikke piner mig, men lader sig i sin Angel-Sachsiske Form "*Woöen*" meget taalmodig udlede af det A. S. "*woö*" som er *Poesi* og *Veltalenhed* ^{*}Den Islandske Form "*Oöen*" udledes vel bedst af "*ööi*" *Genie* eller *poetisk Aand*, som findes i *Vafthrudners-Maal* C. U. I. 5. 12..

Derimod vil jeg end ikke med en Töddel skjule min Forlegenhed med den Skok af Tilnavne, Man har givet *Odin*, uden at Nogen ved de Fleste kan sige *hvorfor*. Dette vilde nemlig være i sin Orden, naar den lange *Ramse* kun stod i *Skalda*, men nu staaer den Længste i *Grimners-Maal*, og dermed kan det umuelig hænge rigtig sammen, saa det Bedste jeg kan giöre, er vist at giöre opmærksom paa, at Listen ogsaa i sit Udvortes har Kiende-Tegn Nok paa Uægthed. Först afbryder *Ramsen* nemlig den klare Sammenhæng (mellem V. 44 og 50), dernæst findes den anderledes i *Gylfe-Legen*, men har begge Steder Navnet "*Gangler*" som tilhörer *Gylfe*, og röber sig endelig selv, ved at lade *Odin* sige: Man kaldte mig *Grimner* hos *Geirrods*, hvad aabenbar ³⁶⁶ikke har hjemme i *Grimners-Maal*, men kun i et Register-Rim til *Skalda* ^{*}*Grimners-Maal* C. U. I. 61. 63. *Gylfe-Legen* 24, hvorved maa bemærkes at "*Gangraö*" for "*Gánglári*" har *Udgiveren*, efter egen Bekiendelse, selv gjort..

Snarere kunde Man da antage de *tolv Navne*, *Alfader*, efter *Gylfe-Legen*, förde i det gamle *Asgaard*, for *Odins* oprindelige Tilnavne, men de har dog snarest Hensyn paa de *tolv Aser*, og det Sikkerste bliver da, at vi holde os til *Völuspas* Navne: *Val-Fader*, *Höi* (*Har*), *Hær-Fader*, *Herian*, *Seier-Fader* og *Hropt* ^{*}Der findes endnu to sammensatte Tilnavne i *Völuspa*, *Asernes* "*Yggiongr*" (*Formynder*), og *Frigges* "*Angantyr*" (*Hjertensven*), hvori Man seer Begyndelsen til de Omskrivninger, der siden blev alenlange og tit Versets halve om ikke hele Indhold., hvoraf kun *Eet* (*Herian*) findes iblandt hine *Tolv*, og *To* (*Hær-Fader* og *Hropt*) *fattes* i den lange *Ramse*, hvad der er saa meget mærkeligere, som begge disse Navne netop bruges om ham i *Grimners-Maal*. *Hær-Fader* findes ogsaa i *Vafthrudners-Maal*, og ellers intet Tilnavn uden *Time-Fader* (allda favdr), og heraf seer Læseren, hvad Man skal lægge Mærke til, at næsten alle de Tilnavne, der virkelig bruges i de ældste Sange, er baade *tydelige* og *udtryksfulde*.

Af de övrige Tilnavne vil vi blot anmærke *Seier-Guden* (*sigtyr*), *Gothe-Guden* (*gaututy*) og *Hroptaty*, som tit forekomme hos *Skjaldene*.

³⁶⁷At *Höi* (*Har*), *Jævn-Höi* (*Jafnhar*) og *Tredie-Mand* (*Þridi*), i *Gylfe-Legen* skal svare til *Odin*, *Hæner* og *Löder*, eller *Odin*, *Ve* og *Vile*, følger af sig selv, men vel maa det anmærkes, at saavel i den prosaiske Indledning til En af *Sigurds-Kviderne*, som i *Brage-Snakken*, finder Man *Odin*, *Hæner* og *Loke* sammen ^{*}*Sigurds-Kvide* II. C. U. II. 151. *Brage-Snakken* p. 80., hvoraf Man med Föie har sluttet, at *Löder*, hvem Man ellers Intet hörer til, i det Mindste engang er blevet anseet for een Person med *Loke*. At Man heller ikke udenfor *Völuspa* egenlig hörer Noget til *Hæner*, er för anmærket, men dog fortæller *Skalda* os, at han har havt ad skillige Tilnavne, saasom *Odins Sidemand*, *Snar-As*, *Langbeen* og *Grus-Konge* ^{*}Skalda p. 106. "*aur-konung*" vilde jeg gierne oversætte ved *Klinte-Kongen*, eller *Sligt*, naar jeg kunde forsvare det, men nu faaer det indtil videre blive ved "*Gruset*".